

Bemærkninger af 19. september 2008 til bekendtgørelse nr. 1265 af 26. oktober 2007 om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl.

EU-forordning nr. 1606/2002 kræver, at børsnoterede virksomheder skal aflægge koncernregnskab efter regnskabsstandarder (IAS/IFRS) udstedt af International Accounting Standards Board (IASB) og godkendt af EU efter den procedure, der er fastlagt i forordningen. Dette gælder med virkning fra 1. januar 2005. Omfattet af forordningen er børsnoterede virksomheder, dvs. virksomheder, hvis aktier eller gældsinstrumenter (f.eks. obligationer) er børsnoterede.

Forordningen muliggør samtidig, at medlemslandene kan tillade eller kræve, at andre virksomheder skal efterleve de godkendte standarder i deres regnskabsaflæggelse.

På baggrund af EU-forordningen om IAS traf Finanstilsynet beslutning om, at de danske regnskabsregler for finansielle virksomheder skal være forenelige med IAS/IFRS. De danske regnskabsregler for finansielle virksomheder er de regnskabsregler, som finansielle virksomheder, der ikke efterlever IAS/IFRS i henhold til EU-forordningen, har pligt til at efterleve i deres regnskabsaflæggelse.

I løbet af processen med at udvikle et dansk IFRS-foreneligt regnskabsregelsæt blev det besluttet at gøre det muligt for alle finansielle virksomheder at vælge, om deres års- og koncernregnskaber skal aflægges efter IAS/IFRS eller efter de danske regnskabsregler med den undtagelse, at børsnoterede finansielle virksomheders koncernregnskaber skal være aflagt efter IAS/IFRS. Denne sidste beslutning krævede en ændring af lov om finansiell virksomhed, som blev vedtaget den 20. december 2004, jf. lov nr. 1383 om ændring af lov om finansiell virksomhed m.fl. love. Efter ændringen kan alle finansielle virksomheder i henhold til § 183, stk. 4, i lov om finansiell virksomhed, i det omfang de ikke har pligt til at følge IAS/IFRS, frivilligt vælge at følge IAS/IFRS.

Et IFRS-foreneligt regelsæt for de finansielle virksomheder, der ikke følger IAS/IFRS, kan udarbejdes inden for den bemyndigelse til at udstede regnskabsregler for de finansielle virksomheder, som Finanstilsynet har i henhold til § 196 i lov om finansiell virksomhed¹.

Arbejdet med at udvikle IFRS-forenelige regnskabsregler for de finansielle virksomheder påbegyndtes i begyndelsen af 2004 med henblik på, at bekendtgørelserne med de nye regnskabsregler kunne udstedes i efteråret 2004 til ikrafttræden 1. januar 2005. Denne dato for ikrafttræden er sammenfaldende med den dato, fra hvilken de børsnoterede virksomheder i henhold til EU-forordningen har pligt til at efterleve

¹ §§ 183-198 i lov om finansiell virksomhed, der omhandler regnskabsregler, blev sat i kraft ved bekendtgørelse nr. 1393 af 2. december 2004 om ikrafttræden af visse bestemmelser i lov om finansiell virksomhed.

IAS/IFRS ved aflæggelse af deres koncernregnskaber.

Finanstilsynet har permanente regnskabsudvalg med deltagelse af brancherepræsentanter, repræsentanter for revisorer, aktuarer m.fl., der drøfter regnskabsmæssige spørgsmål, herunder drøfter ændringer i og udvikling af de gældende regnskabsregler for de finansielle virksomheder. Der findes tre sådanne permanente udvalg for henholdsvis kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber, for forsikrings- og pensionsvirksomheder og for investeringsforeninger.

I forbindelse med arbejdet med at udarbejde bekendtgørelser med IFRS-forenelige regler nedsatte Finanstilsynet et yderligere udvalg, Fællesudvalget, der skulle drøfte regler, som formodedes at kunne blive fælles for alle de finansielle virksomhedstyper. Det var et udgangspunkt for arbejdet med bekendtgørelserne, at reglerne i videst muligt omfang skulle være ens for de forskellige typer af finansielle virksomheder.

Regnskabsreglerne i bekendtgørelserne med IFRS-forenelige regler gengiver ikke udtømmende reglerne i IAS/IFRS, som er et langt mere omfattende regelsæt. Reglerne i bekendtgørelser er imidlertid udformet med det mål, at ingen regel må være i modstrid med gældende IAS/IFRS.

Målet om, at ingen regel må være i modstrid med gældende IAS/IFRS, er dog blevet fraveget på enkelte områder. Det gælder således for reglerne om måling af dattervirksomheder og associerede virksomheder i selskabsregnskabet. Fravigelsen er først og fremmest valgt på grund af de vanskeligheder, som en måling til enten kostpris eller dagsværdi ville rejse i relation til reglerne om kontribution i livsforsikring.

IAS/IFRS indeholder på mange områder valgmuligheder, hvorefter de regnskabsaflæggende virksomheder kan vælge typisk mellem 2 forskellige regnskabsmetoder. Det har været et udgangspunkt for de danske regler, at antallet af valgmuligheder skulle begrænses i videst muligt omfang. På områder, hvor IAS/IFRS opstiller valgmuligheder, er der således i flere tilfælde i bekendtgørelserne foretaget et valg mellem de mulige regnskabsmetoder, således at reglerne kun muliggør én af de mulige regnskabsmetoder i henhold til IAS/IFRS. Fravalget af valgmuligheder indeholdt i IAS/IFRS er foretaget ud fra det hensyn i videst muligt omfang at sikre sammenligneligheden af regnskaber aflagt efter de danske regnskabsregler.

Bekendtgørelsen tillader således ikke anvendelse af den kategori af finansielle aktiver, der i IAS/IFRS (IAS 39) benævnes "aktiver disponible for salg". I henhold til IAS 39 skal denne kategori af aktiver indregnes og løbende måles til dagsværdi, således at værdireguleringerne ikke indregnes i resultatopgørelsen, men direkte på egenkapitalen. De aktiver, der ellers efter IAS 39 ville skulle henregnes til kategorien af aktiver disponible for salg, vil efter bekendtgørelsens regler, skulle måles til dagsværdi med værdireguleringerne indregnet i resultatopgørelsen. Undladelse af at anvende kategorien "aktiver disponible for salg" vil i langt de fleste tilfælde være inden for rammerne af IAS/IFRS, idet IAS 39 i kraft af den såkaldte "dagsværdioption" tillader, at finansielle instrumenter, når bestemte forudsætninger er opfyldt, kan henregnes til den kategori, der måles til dagsværdi med værdiregulering i resultatopgø-

relsen, uanset hvilken kategori det finansielle instrument som udgangspunkt skal henregnes til. Der kan imidlertid i konkrete tilfælde i begrænset omfang tænkes at kunne forekomme finansielle aktiver, som ikke opfylder de betingelser, der er fastsat i IAS 39 for, at dagsværdioptionen kan anvendes. I sådanne konkrete tilfælde, hvor forudsætningen for anvendelse af dagsværdioptionen på bestemte aktiver ikke måtte være opfyldt, vil et regnskab aflagt efter de danske regler på dette punkt ikke være i overensstemmelse med målsætningen om IAS-forenelighed.

Fravalget af kategorien "aktiver disponible for salg" er ikke desto mindre foretaget, fordi indførelsen af denne kategori i væsentligt omfang ville kunne reducere sammenligneligheden af regnskabsresultaterne i de danske finansielle virksomheder. Samtidig er det – som nævnt - vurderingen, at det kun er i meget begrænsede tilfælde, at dagsværdioptionen i IAS 39 ikke vil kunne finde anvendelse på et finansielt aktiv.

Det har været en forudsætning ved udformningen af bekendtgørelsen, at de virksomheder, der følger reglerne, skal kunne anvende IAS/IFRS som fortolkningsbidrag til reglerne og til at udfylde reglerne, hvis der er behov for det. IAS/IFRS er et langt mere udførligt beskrevet regelsæt, end der er mulighed for i Finanstilsynets regnskabsbekendtgørelser. Der er således mulighed for, at de virksomheder, der følger de reglerne i bekendtgørelsen, kan finde uddybende og vejledende tekst til reglerne i IAS/IFRS.

Endvidere er der områder, der er behandlet i IAS/IFRS, som slet ikke er berørt i de danske regler, fordi de er anset for at være for specielle til mere generelt at være af relevans for de danske finansielle virksomheder, der ikke følger IAS/IFRS. Hvis en virksomhed har behov for at fastlægge regnskabspraksis på et område, der ikke er behandlet - eller ikke fyldestgørende behandlet - i bekendtgørelsen, er der således mulighed for, at virksomheden kan søge fortolkning eller supplerende regler i IAS/IFRS.

De virksomheder, der følger reglerne i bekendtgørelsen, har ikke pligt til at opsøge vejledning, fortolkning eller fornødne supplerende regler i IAS/IFRS i forbindelse med deres regnskabsudarbejdelse. Det er en mulighed for virksomhederne, men ikke en pligt, og Finanstilsynet vil ikke kunne påtale eller på anden måde sanktionere regnskabsaflæggelse, der ikke er i overensstemmelse med IAS/IFRS, med mindre dette kan ske på baggrund af de danske reglers udformning.

Ved eventuelle forespørgsler om fortolkning af de IAS-forenelige regnskabsregler vil Finanstilsynet i sine besvarelser tage udgangspunkt i en fortolkning, der er i overensstemmelse med gældende IAS/IFRS. Ved forespørgsler om fastlæggelse af regnskabspraksis på områder, der ikke er omhandlet i de IAS-forenelige regnskabsregler, vil Finanstilsynet ligeledes i sine besvarelser tage udgangspunkt i gældende IAS/IFRS.

Regnskaber, der aflægges efter de danske IAS-forenelige regnskabsregler, kan ikke uden videre betegnes som regnskaber, der følger IAS/IFRS. Det er en forudsætning i henhold til IAS/IFRS, at regnskaber, der betegnes som værende udarbejdet i overens-

stemmelse med standarderne, efterlever samtlige gældende standarder i alle detaljer, jf. IAS 1(14). Virksomheder, der ønsker at betegne deres regnskaber som aflagt efter IAS/IFRS, skal derfor sikre sig, at dette faktisk er tilfældet. Dette kan ikke ske ved at henholde sig til reglerne i bekendtgørelsen, men kun ved at anvende standarderne direkte i forbindelse med fastlæggelsen af virksomhedens regnskabspraksis.

Omvendt skulle det være muligt at aflægge regnskab efter IAS/IFRS og samtidig efterleve de valg, der er truffet i bekendtgørelsen, jf. dog ovenfor med hensyn til måling af dattervirksomheder og associerede virksomheder og anvendelse af kategorien "aktiver disponible for salg". I givet fald vil sådanne regnskaber resultere i samme regnskabsresultat og egenkapital, som et regnskab aflagt efter bekendtgørelsen, men suppleret med de yderligere krav, der måtte være indeholdt i IAS/IFRS, men ikke i bekendtgørelsen.

Bekendtgørelsen bliver løbende revideret i takt med indhøstede erfaringer og udstedelsen af nye IAS/IFRS fra IASB. Denne løbende revision og ajourføring af reglerne foretages efter drøftelse i Finanstilsynets permanente regnskabsudvalg.

Som nævnt har regnskabsreglerne været drøftet i Finanstilsynets permanente regnskabsudvalg samt i det til lejligheden nedsatte fællesudvalg. De pågældende udvalg er alene rådgivende i forhold til Finanstilsynet, og de foreliggende bekendtgørelser er derfor heller ikke "godkendt" i udvalgene. Regnskabsbekendtgørelserne er udarbejdet af Finanstilsynet på baggrund af de drøftelser, der har fundet sted i udvalgene, men bekendtgørelserne må ikke forstås som udarbejdet af udvalgene.

I forbindelse med arbejdet med bekendtgørelserne i udvalgene blev de enkelte bestemmelser i bekendtgørelserne forsynet med bemærkninger, der nærmere forklarer baggrunden for den pågældende bestemmelse. I det følgende gengives disse bemærkninger til bekendtgørelsen om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl. Ved de efterfølgende revideringer af regnskabsreglerne er bemærkningerne blevet opdateret og uddybet. En række bemærkninger til de første IAS-forenelige regler fra 2004, der først og fremmest pegede på forskelle i forhold til de forud gældende regler, er efterfølgende udgået af bemærkningerne, da de med tiden er anset for overflødige.

Siden den første bekendtgørelse i 2004 med IFRS-forenelige regler har Finanstilsynet udsendt en række orienteringsbreve, der omhandler anvendelsen af bekendtgørelsens regler. Orienteringsbrevene reflekterer de emner, som Finanstilsynet har fundet relevant at orientere om ud fra erfaringerne med virksomhedernes regnskabspraksis og ud fra de problemstillinger, der er rejst i forhold til Finanstilsynet på de tidspunkter, hvor brevene er udsendt. Orienteringsbrevene er i deres helhed gengivet efterfølgende som bilag til bemærkningerne. Der er i vidt omfang refereret til orienteringsbrevene relevante steder i bemærkningerne. Følgende orienteringsbreve findes bagerst i bemærkningerne:

1. Brev til pengeinstitutterne af 17. december 2004 med orientering om ændrede regnskabsregler for indregning og måling (værdiansættelse) af pengeinstitut-

- ters udlån og garantier pr. 1. januar 2005.
2. Bilag til brev til pengeinstitutterne af 17. december 2004 (beslutningstræ for individuelle og gruppevise nedskrivninger).
 3. Brev til realkreditinstitutterne af 18. december 2004 med orientering om nye dokumentationskrav vedrørende relakreditinstitutters udlån pr. 1. januar 2005.
 4. Pressemeddelelse om Finanstilsynets brev af 8. juli 2005 til pengeinstitutterne: Finanstilsynet indskærper de nye regnskabsregler om værdiansættelse af udlån over for pengeinstitutterne
 5. Brev til pengeinstitutterne af 8. juli 2005
 6. Bilag til brev til pengeinstitutterne af 8. juli 2005: Notat om ikke anvendelige fremgangsmåder ved opgørelsen af værdien af udlån i forbindelse med udarbejdelse af åbningsbalance pr. 1. januar 2005.
 7. Brev af 19. december 2005 til pengeinstitutterne.
 8. Brev af 6. december 2006 til pengeinstitutterne.
 9. Brev af 20. november 2007 med orientering om regnskabsregler til pengeinstitutter.

Kapitel 1 – De omfattede virksomheder og rapporter

De omfattede virksomheder

Ad § 1

Stk. 1 fastlægger, hvilke virksomhedstyper, der er omfattet af bekendtgørelsen. Filialer af udenlandske kreditinstitutter er ikke omfattet af bekendtgørelsen. Dattervirksomheder af de omfattede virksomheder omfattes heller ikke af bekendtgørelsen, medmindre dattervirksomheden selv falder ind under en af de virksomhedstyper, der omfattes af bekendtgørelsen. En dansk dattervirksomhed, der ikke selv er en finansiell virksomhed, vil således skulle aflægge sit eget regnskab efter reglerne i årsregnskabsloven.

Stk. 1, nr. 6, indebærer, at modervirksomheder, selv om modervirksomheden ikke selv er en finansiell virksomhed, omfattes af bekendtgørelsen, hvis der er tale om en holdingvirksomhed, der udelukkende eller hovedsageligt besidder dattervirksomheder, der omfattes af bekendtgørelsen. Definitionen af de pågældende holdingvirksomheder svarer indholdsmæssigt til definitionen af henholdsvis pengeinstitutholdingvirksomhed, realkreditholdingvirksomhed, fondsmæglerholdingvirksomhed og investeringsforvaltningsholdingvirksomhed i lov om finansiell virksomhed, § 5, stk. 1, nr. 11-14. For finansielle holdingvirksomheder herudover, jf. § 5, stk. 1, nr. 10, i lov om finansiell virksomhed, dvs. holdingvirksomheder, der ud over de nævnte typer af dattervirksomheder også i væsentligt omfang besidder dattervirksomheder, der udøver forsikring, skal ledelsen træffe beslutning om, hvorvidt holdingvirksomheden skal aflægge moder- og koncernregnskab efter denne bekendtgørelse eller efter bekendtgørelsen om finansielle rapporter for forsikringsselskaber og tværgående pensionskasser. Finansielle holdingvirksomheder vil således i alle tilfælde, med mindre der er tale om en børsnoteret virksomhed, der skal følge IFRS, skulle aflægge moder- og koncernregnskab efter enten bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl. eller bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringsselskaber og tværgående pensionskasser.

I stk. 2 er det slået fast, at virksomheder, som skal eller som vælger at aflægge finansielle rapporter i overensstemmelse med de internationale regnskabsstandarder udarbejdet af International Accounting Standards Board og godkendt af Kommissionen, jf. § 183, stk. 4 og 5, i lov om finansiell virksomhed, alene er omfattet af de bestemmelser i denne bekendtgørelse, som ikke er reguleret af de internationale regnskabsregler. Det drejer sig hovedsageligt om bestemmelser om ledelsesberetning, visse corporate governance relaterede oplysningskrav, visse direktivbundne oplysningskrav samt indsendelsesbestemmelser. I medfør af § 183, stk. 6, i lov om finansiell virksomhed er der udstedt en bekendtgørelse benævnt "Bekendtgørelse om anvendelse af internationale regnskabsstandarder for virksomheder omfattet af lov om finansiell virksomhed". Denne bekendtgørelse opregner bl.a. hvilke bestemmelser i de danske regnskabsregler, som også gælder for virksomheder, der anvender IAS/IFRS, fordi de

pågældende bestemmelser omfatter forhold, som ikke er reguleret af de internationale regnskabsstandarder.

Lov om finansiel virksomhed giver mulighed for, at alle virksomheder omfattet af loven kan vælge frivilligt at aflægge finansielle rapporter – på såvel selskabs- som koncernniveau – efter de internationale regnskabsregler, IAS/IFRS. Dog er børsnoterede virksomheder, der aflægger koncernregnskab, i henhold til IAS-forordningen (1606/2002) forpligtet til at udarbejde koncernregnskabet efter de internationale regnskabsstandarder.

De omfattede rapporter

Ad § 2

Bestemmelsen fastslår, at de i § 1, stk. 1, nævnte virksomheder for hvert regnskabsår skal udarbejde og offentliggøre en års- og en halvårsrapport indeholdende eventuelt koncernregnskab, når virksomheden opfylder bekendtgørelsens kriterier i §§ 136-139 for at skulle udarbejde koncernregnskab.

Bestemmelsen i stk. 2 undtager de enkelte andelskasser, der indgår i Sammenslutningen Danske Andelskasser, fra kravet om aflæggelse af halvårsrapport.

Ad § 3

Bestemmelsens 1. pkt. fastslår, at et regnskab, der udelukkende aflægges med henblik på virksomhedens eget brug og altså ikke er rettet til eksterne regnskabsbrugere, ikke anses for en års- eller halvårsrapport efter bekendtgørelsen. Bestemmelsen svarer til årsregnskabslovens § 2, stk. 4, 1. pkt. Årsregnskabslovens § 2, stk. 4, 1. pkt., gælder dog alene årsrapporten, mens denne bestemmelse omfatter såvel en årsrapport som en halvårsrapport.

Hvis en virksomhed udarbejder et regnskab til internt brug, vil de interne brugere være bekendt med præmisserne for regnskabets udarbejdelse. De har derfor ikke behov for beskyttelse for så vidt angår grundlaget for regnskabets udarbejdelse. Hvis en tredjemand, der ikke har deltaget i udarbejdelsen, bruger et sådant regnskab, opstår der naturligt et behov for at sikre brugeren en minimal beskyttelse, således at vedkommende er klar over, at der ikke kan stilles de samme forventninger til et regnskab udarbejdet til internt brug som til en halvårs- eller årsrapport aflagt efter bekendtgørelsen. Vises regnskabet til personer uden for virksomheden, gælder bestemmelsens 2. pkt.

Bestemmelsens 2. pkt. fastslår, at betegnelsen årsrapport og halvårsrapport, er forbeholdt års- og halvårsrapporter, der udarbejdes og aflægges efter bekendtgørelsen eller efter de internationale regnskabsstandarder, IAS/IFRS. Aflægges virksomheden et regnskab udelukkende til eget brug, skal virksomheden sikre sig, at der benyttes et udtryk, der ikke kan forveksles med "årsrapport" m.v., f.eks. "internt regnskab".

Bestemmelsen i § 3, 2. pkt., svarer til § 2, stk. 4, 2. pkt. Årsregnskabslovens § 2, stk. 4, 2. pkt., gælder dog alene årsrapporten, mens denne bestemmelse omfatter såvel

årsrapport som halvårsrapport.

Kapitel 2 – Klassifikation og opstilling

Generelle bestemmelser

Ad § 4

Bestemmelsen i stk. 1 fastslår, at balance og resultatopgørelse skal følge en fast opstillingsform. Bestemmelsen implementerer art. 4 og 22 i direktivet om bankers årsregnskaber (86/635/EØF), som kræver, at balance og resultatopgørelse skal opstilles i overensstemmelse med skemaerne i direktivet. I forhold til direktivets skemaer er der, inden for direktivets rammer, foretaget visse tilpasninger i skemaerne i bilag 2 og 3 med henblik på at bringe dem i overensstemmelse med opstillingskravene i IAS 1.

Den foreskrevne opstilling af balancen (bilag 2 og 4) anses generelt for at opfylde muligheden for efter IAS 1(51) at anvende en præsentation af posterne i likviditetsorden.

Poster, der ikke er relevante for virksomheden, udelades af regnskabsopstillingen. De i bilagene angivne betegnelser for posterne skal anvendes. Posternes nummerering er i den forbindelse ikke en del af deres betegnelser. Det kan dog i visse tilfælde være relevant at forkorte en posts betegnelse, eksempelvis kan *Resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder* forkortes til *Resultat i tilknyttede virksomheder*, hvis virksomheden ikke har associerede virksomheder.

Blandt de tilpasninger, der er foretaget i forhold til direktivets opstillingsskemaer for at bringe dem i overensstemmelse med opstillingskravene i IAS 1, kan nævnes:

Balance:

- 1) Skemaopstillingen i Rådets direktiv (86/635/EØF) foreskriver ikke anvendelse af en separat post for investeringsejendomme. Det følger af IAS 1(68, litra b), at virksomhederne i balancens hovedopstilling skal vise investeringsejendomme som en separat post udsondret fra øvrige materielle anlægsaktiver. I skemaopstillingen for balance i bilag 2 og 4 er investeringsejendomme derfor vist i en separat post.
- 2) Skemaopstillingen i Rådets direktiv (86/635/EØF) indeholder en post for egne aktier. Denne post har imidlertid efter reglerne i IAS 32 ikke et indhold. Det følger således af IAS 32 (33), at køb og salg af egne aktier skal føres direkte på egenkapitalen uden om resultatopgørelsen. På den baggrund er posten for egne aktier ikke medtaget i skemaopstillingen for balance i bilag 2 og 4. Den modsvarende post i egenkapitalen, reserve for egne aktier, er også udgået.
- 3) Skemaopstillingen i Rådets direktiv (86/635/EØF) indeholder ikke separate poster for aktuelle skatteforpligtelser og aktuelle skatteaktiver. Det følger af IAS 1 (68, litra m), at virksomhederne i balancens hovedopstilling som separate poster skal vise henholdsvis aktuelle skatteforpligtelser og aktuelle skatteaktiver. I

skemaopstillingen for balance i bilag 2 og 4 er aktuelle skatteforpligtelser og aktuelle skatteaktiver derfor vist som separate poster.

- 4) Skemaopstillingen i Rådets direktiv (86/635/EØF) indeholder ikke separate poster for udskudte skatteforpligtelser og udskudte skatteaktiver. Det følger af IAS 1(68, litra n), at virksomhederne i balancens hovedopstilling som separate poster skal vise udskudte skatteforpligtelser og udskudte skatteaktiver. I skemaopstillingen for balance i bilag 2 og 4 er udskudte skatteforpligtelser og udskudte skatteaktiver derfor vist som separate poster.

Resultatopgørelse:

- 5) Skemaopstillingen i Rådets direktiv (86/635/EØF) indeholder separate poster for ekstraordinære indtægter og ekstraordinære udgifter. Da der ikke længere i IAS 8 skelnes mellem ordinære og ekstraordinære indtægter og udgifter, jf. også IAS 1(81), er posterne ekstraordinære indtægter og ekstraordinære udgifter ikke medtaget i opstillingen for resultatopgørelse i bilag 3 og 5. Formålet med at skelne mellem ordinære og ekstraordinære indtægter og udgifter var at give regnskabslæseren en mulighed for at udskille elementer, der indtraf med en meget lav frekvens, og som følge deraf ikke ville have den store indflydelse for vurderingen af fremtidig performance. Ved at fjerne sondringen mellem ekstraordinære og ordinære indtægter og udgifter fokuseres på arten og funktionen af indtægter og udgifter frem for på timingen af disse.

Bestemmelsen i stk. 2 fastslår, at investeringsforvaltningsselskaber, der ikke har tilladelse til at udøve værdipapirhandelsvirksomhed, jf. § 10, stk. 2, i lov om finansiel virksomhed, skal følge en fast opstillingsform for balance og resultatopgørelse. Den opstillingsform, der foreskrives for de nævnte investeringsforvaltningsselskaber, afviger fra den opstillingsform, som foreskrives for de øvrige virksomheder, som omfattes af bekendtgørelsen. Baggrunden herfor er følgende:

Investeringsforvaltningsselskaber, der ikke har tilladelse til at udøve værdipapirhandelsvirksomhed, er ikke omfattet af Rådets direktiv (86/635/EØF) om bankers og andre penge- og finansieringsinstitutters årsregnskaber og konsoliderede regnskaber, og er herved heller ikke omfattet af de i direktivet foreskrevne skemaopstillinger. Herved er det muligt at foreskrive en skemaopstilling, som i højere grad afspejler disse selskabers karakteristika. Investeringsforvaltningsselskaber, der ikke har tilladelse til at udøve værdipapirhandelsvirksomhed, har således en specialiseret aktivitet i forhold til kreditinstitutter, fondsmæglerselskaber og øvrige investeringsforvaltningsselskaber. Investeringsforvaltningsselskaber, der ikke har tilladelse til at udøve værdipapirhandelsvirksomhed, kan således i henhold til deres tilladelse alene administrere investeringsforeninger og specialforeninger. På den baggrund er der foreskrevet en særlig skemaopstilling af balance og resultatopgørelse for de specialiserede investeringsforvaltningsselskaber, jf. bilag 4 og 5.

I stk. 3 er det fastslået, at opstillingsskemaernes struktur skal opretholdes, men med

mulighed for at foretage en mere detaljeret opdeling, samt for at tilføje nye poster. Det er præciseret, at det forudsættes ved tilføjelse af nye underposter, at disse er væsentlige, og at arten eller funktionen af de nye underposter er forskellig fra de poster, de udskilles fra. Ved tilføjelse af en ny post forudsættes ligeledes, at den nye post er væsentlig, og at arten eller funktionen er forskellig fra de øvrige poster.

Bestemmelsen implementerer artikel 4 i 4. selskabsdirektiv (78/660/EØF) og er tilpasset IAS 1(29-31), hvorefter væsentlige poster af ensartet art og funktion skal præsenteres separat. Det er nærmere præciseret i IAS 1(72-73), hvad der skal forstås ved forskellig art eller funktion f.eks. nævnes forskellige målingsprincipper. Det er tillige anført i IAS 1(75), at samme principper gælder for underopdelinger af regnskabsposterne.

Bestemmelsen i stk. 4 fastslår, at poster, herunder underposter, som kun indeholder uvæsentlige beløb, kan slås sammen med poster af samme art eller funktion. Bestemmelsen er i overensstemmelse med 4. selskabsdirektiv, art. 4, stk. 3, og baserer sig i øvrigt på IAS 1(30).

Ad § 5

Bestemmelsen implementerer 4. selskabsdirektivs artikel 4, stk. 4 og 5. Den svarer til årsregnskabslovens § 24 med tilpasning til IAS 1(36-41).

Bestemmelsens stk.1 er i overensstemmelse med IAS 1(36) og 1(40). Bestemmelsen i stk. 1 fastslår, at der skal foretages tilpasning af sammenligningstallene, medmindre dette ikke er praktisk muligt. Det anføres i IAS 1(40), at der kan være omstændigheder, hvorunder det ikke er praktisk muligt at omklassificere sammenligningstal for at opnå sammenlignelighed med det aktuelle regnskabsår. Eksempelvis hvis informationer ikke er blevet indsamlet i det foregående regnskabsår på en måde, som muliggør omklassifikation, og det ikke er muligt at genskabe denne information. Både i det tilfælde, hvor sammenligningstallene tilpasses, og i det tilfælde, hvor de ikke tilpasses, skal der ske noteoplysning, jf. § 86.

Balancen

Ad § 6

Bestemmelsen implementerer artikel 13 i bankregnskabsdirektivet (86/635/EØF).

Ad § 7

Bestemmelsen implementerer artikel 14 i bankregnskabsdirektivet (86/635/EØF). Posten skal anvendes til særlige papirer, der er udstedt med det formål at kunne finansieres i centralbanker. I Danmark udstedes ikke sådanne papirer. Posten vil således kun finde anvendelse i tilfælde, hvor virksomheden måtte besidde sådanne papirer udstedt af udenlandske centralbanker.

Ad § 8

Bestemmelsen implementerer artikel 15 i bankregnskabsdirektivet (86/635/EØF). Tilgodehavender i form af obligationer omfattet af stk. 2 føres ikke under denne post,

men enten under aktivpost 6. *Obligationer til dagsværdi* eller aktivpost 7. *Obligationer til amortiseret kostpris*.

Ad § 9

Bestemmelsen implementerer artikel 16 i bankregnskabsdirektivet (86/635/EØF).

Ad § 10

Bestemmelsen implementerer artikel 17 i bankregnskabsdirektivet (86/635/EØF). I forhold til reglerne i bankregnskabsdirektivet er der foretaget en opsplitning i 2 poster, der separerer obligationer, der måles henholdsvis til amortiseret kostpris og til dagsværdi. Afgørende for, om et værdipapir skal føres under en af disse poster er, om værdipapiret er børsnoteret eller i øvrigt prissættes på aktive markeder. Værdipapirer, der ikke opfylder disse kriterier, skal føres under enten post 4. *Udlån og andre tilgodehavender til dagsværdi*, post 5. *Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris* eller under post 3. *Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker* afhængig af værdipapirets nærmere karakteristika.

Ad § 11

Afledte finansielle instrumenter, der har aktier, som underliggende instrument føres ikke under denne post, men under post 18. *Andre aktiver*.

Ad § 12

Det særlige ved aktiver tilknyttet puljeordninger er, at kunderne og ikke virksomheden bærer risikoen. Det er derfor fundet hensigtsmæssigt at udskille disse aktiver i en særlig post, således at disse aktiver ikke sammenblandes med aktiver, som virksomheden har risikoen på. Aktiverne skal specificeres i en note, jf. § 130.

Ad § 13

Goodwill føres under denne post benævnt *Immaterielle aktiver*. Hvis goodwill er af væsentlig størrelse, vil det eventuelt være relevant at udskille den i en særlig post, jf. § 4, stk. 3. Goodwill hidrørende fra erhvervelse af en associeret virksomhed indregnes dog som en del af værdien af den associerede virksomhed og ikke som et aktiv under immaterielle aktiver. Forholdet følger af IAS 28(23a).

Ad § 14

Bestemmelsen foreskriver, at grunde og bygninger skal underopdeles i investeringsejendomme og domicilejendomme (ejendomme, der anvendes i egen drift). Kravet om en særskilt postering af investeringsejendomme følger af IAS 1(68).

Ad § 15

Aktiver, som opfylder kriterierne for at være i midlertidig besiddelse, føres ikke under denne post, men under en særskilt post, jf. § 16. Posten skal indeholde materielle aktiver, som er udlejet i form af operationel leasing.

Ad § 16

Bestemmelsen omhandler en særlig post, som skal anvendes til anlægsaktiver omfattet af IFRS 5. Det følger af IFRS 5 (38), at materielle anlægsaktiver eller grupper af

materielle aktiver omfattet af standarden skal posteres i en særskilt post i balancen. Tilhørende forpligtelser skal ligeledes posteres i en særskilt post i balancen.

IFRS 5 omfatter materielle anlægsaktiver eller grupper af materielle anlægsaktiver med tilhørende forpligtelser, der kun er midlertidigt i virksomhedens besiddelse og afventer salg inden for kort tid, og hvor et salg er meget sandsynligt. Det følger af IFRS 5 (8), at et salg er meget sandsynligt, hvis virksomhedens ledelse aktivt søger en køber til aktiverne, aktiverne udbydes til en pris, som står i et fornuftigt forhold til aktivernes dagsværdi, og aktiverne forventes solgt inden for 12 måneder. Et salg kan dog udstrækkes ud over 12 måneder uden, at dette hindrer indregning og måling af et anlægsaktiv i overensstemmelse med IFRS 5 forudsat, at udstrækningen ud over 12 måneder skyldes forhold, som ligger uden for virksomhedens kontrol, og forudsat at ledelsen i øvrigt opfylder betingelserne for indregning og måling af aktivet i overensstemmelse med IFRS 5 (dvs. ledelsen aktivt søger en køber til aktivet og aktivet udbydes til en pris, som står i et fornuftigt forhold til aktivernes dagsværdi).

Eksempler på aktiver, som vil kunne indgå under post 17. *Aktiver i midlertidig besiddelse* er aktiver, som virksomheden har overtaget i forbindelse med afviklingen af et engagement, eller aktiver overtaget ved leasingkontraktens udløb eller ophør i øvrigt, og som opfylder de anførte kriterier for et snarligt salg. Aktiver, der har været i langvarig besiddelse, men som afventer salg og opfylder de anførte kriterier, skal også henregnes til denne post.

IFRS 5 foreskriver særlige regler om måling af materielle anlægsaktiver omfattet af standarden 5. Disse regler er indarbejdet i regnskabsbekendtgørelsens § 62.

Ad § 17

Ingen bemærkninger.

Ad § 18

Ingen bemærkninger.

Ad § 19

Ingen bemærkninger.

Ad § 20

Ingen bemærkninger.

Ad § 21

Ingen bemærkninger.

Ad § 21 a

Ingen bemærkninger.

Ad § 21 b

Bestemmelsen fastsætter indholdet af posten øvrige ikke-afledte finansielle forpligtelser til dagsværdi. Afledte finansielle forpligtelser indgår under posten *Andre passiver*.

ver.

Ad § 22

Ingen bemærkninger.

Ad § 23

Ingen bemærkninger.

Ad § 24

Ingen bemærkninger.

Ad § 25

Ingen bemærkninger.

Ad § 26

Det er præciseret i bestemmelsen, at posten kun omfatter garantikapital, når den udstedende sparekasse ikke er forpligtet til at forrente eller indløse garantikapitalen. Garantikapital, der ikke opfylder disse betingelser skal føres uden for egenkapitalen som en forpligtelse. Præciseringen skyldes definitionen af egenkapitalinstrumenter i henhold til IAS 32.

Resultatopgørelsen

Ad § 27

Renter skal indtægtsføres under denne post i overensstemmelse med den effektive rentes metode, når der anvendes måling til amortiseret kostpris. Dette indebærer, at posten ikke nødvendigvis svarer til de nominelle rentebetalinger, som kunderne betaler. Ud over den nominelle rente indbefatter posten tillæg svarende til amortiseringen over regnskabsperioden af de modtagne gebyrer og provisioner, som blev fradraget i lånets værdi ved første indregning, jf. bemærkninger til § 30 og § 43. Endvidere fradrages beløb svarende til amortiseringen over regnskabsperioden af de omkostninger i forbindelse med lånets etablering, som blev tillagt lånets værdi ved første indregning, jf. bemærkninger til § 43. Endelig skal amortiseringen af en eventuel underkurs ved lånets udstedelse resultatføres under *Renteindtægter*.

Renteindtægterne skal periodiseres, så de svarer til regnskabsperioden. Renteindtægter, som endnu ikke er blevet betalt, indregnes som et aktiv. Modtagne rentebetalinger, som vedrører kommende perioder, indregnes som et passiv.

For så vidt angår betalinger på nedskrevne udlån indgår disse i posten således som beskrevet nedenfor. Der gælder dog et almindeligt væsentlighedsprincip, således at viksomhederne i situationen, hvor der er tale om et uvæsentligt beløb, vil kunne anlægge en mere praktisk betinget tilgang til den regnskabsmæssige behandling af betalinger på tidligere nedskrevne fordringer. I situationen, hvor der er tale om uvæsentlige beløb, vil virksomhederne derfor kunne fortsætte med de hidtidige systemer, der fordeler indkomne beløb efter andre principper. Væsentlighed skal ikke alene vurderes isoleret, men også ud fra, hvilken påvirkning forholdet sammen med andre for-

hold, hvor væsentlighedsbetragtninger spiller ind, samlet set vil kunne have på regnskabet.

For et udlån, hvorpå der er nedskrevet, gælder det, at resultatposten *Renteindtægter* skal afspejle den effektive rente af lånets nedskrevne værdi.

For et udlån, som er nedskrevet til 0 kr., vil der således ikke skulle indregnes renter på resultatposten *Renteindtægter*. Indgår der efterfølgende betalinger på det pågældende udlån, vil der skulle foretages en ny vurdering af lånets værdi. På baggrund af erfaringen med de indkomne beløb samt eventuelle øvrige nye oplysninger, siden lånet blev nedskrevet til 0 kr., skal der foretages en ny vurdering af lånets værdi og en heraf følgende hel eller delvis tilbageførsel af nedskrivningen. Tilbageførslen skal resultatføres under posten *Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v.* De indkomne betalinger fordeles herefter således, at den del, der svarer til renteindtægten af den revurderede værdi af udlånet, resultatføres under posten *Renteindtægter*. Den resterende del af de indkomne beløb regulerer udlånets værdi uden om resultatopgørelsen (afdrag).

Tilsvarende vil der kun skulle resultatføres renter af delvist nedskrevne udlån svarende til den effektive rente af udlånets nedskrevne værdi. Dette gælder uafhængigt af, om kunden indbetaler beløb, der efter kundens og/eller bankens opfattelse udgør renter af det fulde kontraktmæssige lån.

Ovenstående gælder tilsvarende i forbindelse med gruppevis nedskrivninger.

Vedrørende måling gælder det for delårsrapporter, at en virksomhed ved udarbejdelsen af delårsrapporten anvender alle tilgængelige informationer om forholdene på balancetidspunktet for delårsrapporten, som er af betydning for målingen.

Vedrørende måling til brug for årsrapporter gælder det tilsvarende, at der skal anvendes de informationer, som er tilgængelige om forholdene på årsrapportens balancetidspunkt. Måling i årsrapporten kan således afspejle ændringer i skøn, som har været præsenteret i en eller flere delårsrapporter.

Delårsrapporter kan derfor indeholde beløb, som ikke aflejrer sig tilsvarende i årsrapporten, fordi der er fremkommet nye oplysninger, som har resulteret i et ændret skøn af et udlån i årsrapporten i forhold til det skøn, der blev foretaget ved udarbejdelsen af delårsrapporten. Beløbene i årsrapportens resultatopgørelse skal afspejle hele perioden, dvs. året, uafhængigt af de skøn, der måtte være udøvet på tidspunkter for aflæggelse af delårsrapporter i perioden.

Eksempelvis vil der for et udlån, som i 1. kvartal er blevet nedskrevet til værdien 0, ikke i 1. kvartalsrapporten være indtægtsført renter, jf. ovenfor. Hvis der senere i året indkommer betalinger fra debitor, vil der skulle foretages en ny vurdering af lånets værdi. Tilbageføres nedskrivningen f.eks. i 4. kvartal, eksisterer nedskrivningen ikke på balancetidspunktet for årsrapporten og den afspejles derfor heller ikke i årsrapporten. Renteindtægten i årsrapporten skal herefter afspejle den effektive rente i hele året

af den revurderede værdi af udlånet, uanset at der ikke har været resultatført renter af udlånet i de første af årets delårsrapporter. Herved opnås, at årsrapportens renteindtægter ikke påvirkes af det forhold, at der har været udarbejdet delårsrapporter, i hvilke der har været foretaget nedskrivninger og efterfølgende tilbageførsler heraf på udlånet, jf. IAS 34(28).

Bestemmelsen indeholder ikke særlige regler om, hvorledes renteindtægter fra poster, der måles til dagsværdi, skal posteres i resultatopgørelsen. Det er således heller ikke krævet, at en eventuel under- eller overkurs skal amortiseres og resultatføres under renteindtægter. Hvis kun den nominelle rente resultatføres under renteindtægter, vil amortiseringen af under- eller overkurs blive indregnet som en del af kursreguleringer.

Ad § 28

Posten *Renteudgifter* opgøres efter samme principper som renteindtægter, dvs. i overensstemmelse med den effektive rentes metode, når der anvendes måling til amortiseret kostpris, jf. bemærkninger til § 27

Ad § 29

Resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder indregnes efter skat under post 12, jf. i øvrigt § 56 og bemærkninger hertil.

Ad § 30

Gebyrer og provisionsindtægter kan overordnet inddeles i tre kategorier:

- a) gebyrer og provisionsindtægter, som udgør en integreret del af et finansielt instruments effektive afkast (disse indgår i resultatopgørelsen under renteindtægter),
- b) gebyrer og provisionsindtægter, der optjenes i takt med, at ydelserne leveres (disse indgår i resultatopgørelsen under gebyrer og provisionsindtægter) og
- c) gebyrer og provisionsindtægter, der optjenes ved udførelse af en væsentlig handling (disse gebyrer indgår i resultatopgørelsen under gebyrer og provisionsindtægter).

Modtagne gebyrer og provisionsindtægter, der udgør en integreret del af et finansielt instruments effektive afkast, omfatter blandt andet indtægter fra gennemførelse af lånetransaktioner, indtægter fra lånetilsagn, hvor det vurderes sandsynligt (50 % eller mere), at lånet efterfølgende vil blive effektueret samt indtægter fra udarbejdelse af dokumenter. Modtagne gebyrer og provisionsindtægter, der udgør en integreret del af et finansielt instruments effektive afkast, er tillige beskrevet i bemærkningerne til § 43, stk. 2.

Gebyrer og provisionsindtægter, der optjenes i takt med, at ydelserne leveres, omfatter blandt andet forvaltningsgebyrer i form af løbende og årlige performance fee, der beregnes på baggrund af udført porteføljepleje for kunder samt honorar for lånetil-

sagn, såfremt det ikke vurderes sandsynligt (mindre end 50 %), at lånet efterfølgende vil blive effektueret.

Gebyrer og provisionsindtægter, der optjenes ved udførelse af en væsentlig handling, omfatter blandt andet syndikeringshonorar samt placeringshonorar ved formidling af lån mellem låntager og investor

Den regnskabsmæssige indregning af modtagne gebyrer og provisioner følger af IAS 18, Appendix, nr. 14.

De samlede gebyrer og provisionsindtægter skal specificeres i en note, jf. § 113 a.

Ad § 31

Posten indeholder, ud over kursregulering af værdipapirer, værdiregulering af grunde og ejendomme, der føres til dagsværdi (investeringsejendomme). Af- og nedskrivninger på grunde og ejendomme, der ikke er investeringsejendomme, føres under resultatopgørelsens post 9. *Af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver.*

Ad § 32

Ingen bemærkning.

Ad § 33

Ingen bemærkning.

Ad § 34

Ingen bemærkning.

Ad § 35

Posten indbefatter ændringer i udskudt skat. Skat, der vedrører dattervirksomheder og associerede virksomheder, føres ikke under denne post, men skal indgå i resultatet af disse virksomheder, som føres under post 12. *Resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder.*

Bevægelser på egenkapitalen

Ad § 36

Bestemmelsen fastsætter ikke en bestemt opstilling for opgørelsen over bevægelser på egenkapitalen, men foreskriver alene hvilke elementer, der skal være i den opgørelse, som skal udarbejdes i henhold til § 183, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed. Bestemmelsen er i overensstemmelse med IAS1(96).

I årsregnskabsloven indgår opgørelsen over bevægelser i egenkapitalen som en note, jf. § 56. Da der er tale om en opgørelse på linje med balance og resultatopgørelse indgår den her i kapitlet om klassifikation og opstilling på linje med de andre opgørelser. Opstillingen over bevægelserne i egenkapitalen skal i overensstemmelse hermed placeres som et særskilt element i årsrapporten og ikke som en del af noterne.

Et af de elementer, der skal udspecificeres, er *Effekten af ændringer i anvendt regnskabspraksis og korrektioner af fejl*, som ikke skal indregnes i resultatopgørelsen, men direkte på egenkapitalen, jf. § 79, nr. 8. Den *Egenkapital primo året*, der skal anføres i henhold til nr. 1 er mao. egenkapitalen før sådanne reguleringer, dvs. egenkapitalen, som den var ved udgangen af regnskabsåret i henhold til foregående års regnskab.

Kapitel 3 – Indregning og måling

Balancen

Generelle bestemmelser

Ad § 37

Bestemmelsen svarer til § 25 i årsregnskabsloven. Bestemmelsen opregner balancens grundelementer og fastslår deres indbyrdes sammenhæng. Dette er i overensstemmelse med IASB's Begrebsramme, jf. begrebsrammens afsnit 47-68. EU's regnskabsdirektiver indeholder ikke en tilsvarende opregning af grundelementerne og deres indbyrdes sammenhæng, men begreberne anvendes på en tilsvarende måde i direktivernes regelsæt.

Begreberne "aktiver", "forpligtelser" og "hensatte forpligtelser" er defineret i bilag 1.

Begrebet "indregning" er det danske udtryk for det engelske udtryk "recognition", der anvendes i IAS/IFRS.

Ad § 38

Bestemmelsen svarer til § 33, stk. 1 og 2, i årsregnskabsloven.

Bestemmelserne, der fastsætter indregningskriterierne, svarer til afsnit 89-91 i IASB's Begrebsramme (Framework).

Ud over de gengivne stk. 1 og 2 indeholder årsregnskabsloven et stk. 3, der har baggrund i 4. direktivs art. 31, stk. 1, litra c, bb, som udgør den ene halvdel af forsigtighedsprincippet og lyder således: "Ved indregning og måling af aktiver og forpligtelser skal der tages hensyn til alle forhold, herunder forudsigelige risici og tab, der fremkommer inden det tidspunkt, hvor årsrapporten udarbejdes, og som bekræfter eller afkræfter forhold, som er opstået senest på balancedagen." Bestemmelsen er ikke medtaget i bekendtgørelsen, fordi den anses for overflødig, jf. at neutralitetsprincippet (§ 188, stk. 1, nr. 5, i FiL) fastslår, at *enhver værdiændring skal vises*, dvs. både værdistigninger og værdifald. IAS 10 fastslår, at de indregnede beløb skal justeres for at tage hensyn til oplysninger, der fremkommer efter balancedagen, men inden regnskabet udarbejdes, hvis - og kun hvis - oplysningerne vedrører forhold, der også var til stede på balancedagen.

Beløb, der er indbetalt til Garantifonden for Indskydere og Investorer, skal normalt ikke behandles som et aktiv, selv om beløbet vil skulle tilbagebetales, hvis kreditin-

stituttet ophører med at være bidragspligtig i forhold til fonden. Kun i tilfælde, hvor kreditinstituttet er i en situation, hvor tilbagebetaling er sandsynlig, skal kreditinstituttets indbetalte andel til fonden indregnes som aktiv. Det drejer sig om tilfælde, hvor kreditinstituttet er ved at ophøre med at drive virksomhed som dansk kreditinstitut. Bidragene til Garantifonden skal mao. omkostningsføres i takt med, at virksomheden bliver pligtig at betale bidrag. Denne praksis er fastlagt med udgangspunkt i definitionen af et aktiv i IFRS, jf. Framework (49 og 53-59) og IFRS 38(8).

Indeståelser i forhold til Garantifonden, som ikke opkræves, skal ikke indregnes som en forpligtelse så længe det er usandsynligt, at indeståelsen vil blive krævet indbetalt. Denne praksis er fastlagt med udgangspunkt i definitionen af en forpligtelse i IFRS, jf. Framework (49 og 60-64).

Ad § 39

Bestemmelsen implementerer reglerne for indregning og måling af poster i fremmed valuta i IAS 21. Standarden sonderer mellem en virksomheds funktionelle valuta og præsentationsvalutaen. Den funktionelle valuta er den valuta, der væsentligst anvendes i de økonomiske omgivelser, som virksomheden opererer i. Den regnskabsafledende virksomhed kan have flere forskellige funktionelle valutaer, hvis den har filialer, der opererer inden for forskellige valutaområder. Præsentationsvalutaen er den valuta, hvori regnskabet præsenteres.

Efter IAS 21 kan en virksomhed frit vælge præsentationsvaluta. I praksis vil der dog nok i langt de fleste tilfælde være sammenfald mellem den funktionelle valuta og præsentationsvalutaen. Når IAS 21 sonderer mellem den funktionelle valuta og præsentationsvalutaen, er det fordi valutakursforskelle ved omregning til den funktionelle valuta og valutakursforskelle ved omregning til præsentationsvalutaen skal behandles forskelligt. Valutakursforskelle ved omregning til den funktionelle valuta skal som hovedregel indregnes i resultatopgørelsen, mens valutakursforskelle ved omregning til præsentationsvalutaen skal indregnes direkte på egenkapitalen.

Hvis virksomheden besidder udenlandske enheder, hvis funktionelle valuta afviger fra virksomhedens egen funktionelle valuta, skal valutakursforskelle ved omregning af posterne fra den udenlandske enhed ligeledes indregnes direkte på egenkapitalen.

Efter lov om finansiel virksomhed har finansielle virksomheder mulighed for at udarbejde regnskabet enten i danske kroner eller i euro. En virksomhed, hvis funktionelle valuta er danske kroner, og hvis præsentationsvaluta er euro, vil skulle anvende reglerne for funktionel valuta ved omregning fra euro til danske kroner og reglerne for præsentationsvaluta ved omregning fra danske kroner til euro. Det forekommer derfor nødvendigt, at der i et IAS-foreneligt regelsæt sondres mellem funktionel valuta og præsentationsvaluta.

Årsregnskabsloven sonderer ikke mellem funktionel valuta og præsentationsvaluta, men opererer med ”årsrapportens monetære enhed”, jf. årsregnskabslovens § 39.

Bestemmelsen i stk. 1 fastslår, at transaktioner, der er gennemført i en anden valuta end den funktionelle valuta, skal omregnes efter kursen på transaktionsdagen.

Stk. 2, fastslår at monetære poster, der er udtrykt i en valuta, der afviger fra den funktionelle valuta omregnes efter valutakursen på balancedagen. Definitionerne af ”funktionel valuta” og ”monetære poster” fremgår af bilag 1. Den funktionelle valuta formodes næsten udelukkende at være danske kroner for finansielle virksomheder omfattet af lov om finansiell virksomhed. IAS 21(9-14) indeholder nærmere vejledning om, hvorledes den funktionelle valuta bestemmes.

For ikke-monetære poster afhænger den valutakurs, der skal anvendes af, om posten måles til kostpris eller til dagsværdi. I tilfælde af at målegrundlaget er kostpris, anvendes kursen på transaktionsdagen (stk. 3). Er målegrundlaget derimod dagsværdi, anvendes kursen på balancedagen (stk. 4).

Udenlandske enheder, eksempelvis en filial i udlandet, kan have en funktionel valuta, der afviger fra hovedvirksomhedens. Når dette er tilfældet, behandles den udenlandske enheds funktionelle valuta i henhold til reglen i stk. 5 som om den udenlandske enheds transaktioner var hovedvirksomhedens egne transaktioner.

Stk. 6 fastslår, hvorledes valutakursforskelle ved omregning til en funktionel valuta skal behandles.

Stk. 7 omhandler de tilfælde, hvor præsentationsvalutaen afviger fra den funktionelle valuta. Dette kan eksempelvis forekomme, hvis virksomheden vælger at aflægge regnskab i euro, selv om virksomhedens funktionelle valuta er danske kroner. Bestemmelsen finder også anvendelse i tilfælde, hvor virksomheden anvender samme præsentationsvaluta som den funktionelle valuta, men hvor virksomheden har en udenlandsk enhed, eksempelvis en filial, hvis funktionelle valuta afviger fra hovedvirksomhedens funktionelle valuta. I så fald skal den udenlandske enheds funktionelle valuta omregnes til hovedvirksomhedens funktionelle valuta, som er identisk med præsentationsvalutaen.

Stk. 8 fastslår, hvorledes valutakursforskelle ved omregning til præsentationsvalutaen skal indregnes. Sådanne valutakursforskelle skal indregnes direkte på egenkapitalen.

Finansielle instrumenter

IAS-reglerne om indregning og måling af finansielle instrumenter findes i IAS 39. Definitionen af, hvad der henregnes til finansielle instrumenter, findes dog i IAS 32.

Efter IAS 39 opdeles finansielle instrumenter i relation til målingsreglerne i 5 grupper:

1. Finansielle aktiver eller forpligtelser til dagsværdi med værdiregulering i resultatopgørelsen

2. Hold-til-udløb investeringer
3. Udlån og tilgodehavender
4. Finansielle aktiver disponible for salg
5. Finansielle forpligtelser, der ikke er afledte finansielle instrumenter

Aktiver og forpligtelser, der henregnes til gruppe 1, skal løbende værdireguleres til dagsværdi med indregning af værdireguleringen i resultatopgørelsen. Afledte finansielle instrumenter samt finansielle instrumenter, der besiddes med handel for øje, skal altid henregnes til gruppe 1.

Adgangen til at henregne øvrige finansielle aktiver og forpligtelser til gruppe 1 er fastlagt ved den såkaldte dagsværdioption.

Muligheden for at vælge måling til dagsværdi efter dagsværdioptionen eksisterer efter IAS 39 for finansielle instrumenter, som opfylder en af følgende betingelser:

1. Måling til dagsværdi eliminerer eller reducerer væsentligt en måle- eller indregningsmæssig inkonsistens, som ellers ville opstå på grund af måling eller indregning efter forskellige grundlag.
2. Indgår i et risikostyringssystem eller i en investeringsstrategi, der baserer sig på dagsværdier, og indgår på dette grundlag i virksomhedens interne ledelsesrapportering.
3. Indeholder et indbygget afledt finansielt instrument, som
 - a) i væsentlig grad ændrer pengestrømmene på det pågældende finansielle instrument og
 - b) alternativt ville skulle udskilles og måles separat til dagsværdi.

Finansielle instrumenter, som i overensstemmelse med ovenstående er målt til dagsværdi med værdiregulering i resultatopgørelsen, kan ikke efterfølgende omklassificeres.

Finansielle instrumenter, som ikke henregnes til gruppe 1, måles efter følgende regler:

Hold-til-udløb investeringer måles til amortiseret kostpris. Nedskrivninger og afskrivninger indregnes i resultatopgørelsen.

Udlån og tilgodehavender måles til amortiseret kostpris. Nedskrivninger og afskrivninger indregnes i resultatopgørelsen.

Finansielle aktiver disponible for salg måles til dagsværdi. Værdiregulering indregnes direkte i egenkapitalen. Nedskrivninger og valutakursreguleringer indregnes dog i resultatopgørelsen. Ved afhændelse indregnes den akkumulerede værdiændring, der er opført under egenkapitalen, i resultatopgørelsen.

Finansielle forpligtelser måles til amortiseret kostpris.

Reglerne om indregning og måling forudsætter, at gruppe 4 ovenfor, aktiver disponible for salg, ikke anvendes i de danske regler. Det vil sige, at dagsværdioptionen forudsættes anvendt på de typer af aktiver, der ellers ville kunne henregnes til gruppe 4.

Muligheden for anvendelse af kategorien "aktiver disponible for salg" er fravalgt, fordi anvendelsen af denne kategori i væsentligt omfang ville kunne reducere sammenligneligheden af regnskabsresultaterne i de danske finansielle virksomheder samtidig med, at det vurderes at det kun er i meget begrænsede tilfælde, at dagsværdioptionen i IAS 39 ikke vil kunne finde anvendelse på kreditinstitutters finansielle aktiver.

Ad § 40

Bestemmelsen svarer til IAS 39(14). Bestemmelsen fastslår den generelle hovedregel for, hvornår såvel finansielle aktiver som finansielle forpligtelser skal indregnes i balancen

Ad § 41

Bestemmelsen indeholder regler om, hvornår finansielle aktiver skal indregnes og ophøre med at være indregnet i balancen ("recognition" og "derecognition").

Stk. 1 fastslår, at et finansielt aktiv som udgangspunkt skal ophøre med at være indregnet i balancen, når det sælges eller på anden måde overdrages til en anden part. Salget eller overdragelsen kan ske delvis. I så fald kan den solgte eller overdragne del ophøre med at være indregnet i balancen, hvis det er muligt at identificere den del, som er solgt eller overdraget, entydigt, jf. IAS 39(16). Stk. 1 fastslår en hovedregel. Undtagelsesreglen i stk. 5 omhandler tilfælde, hvor et finansielt aktiv skal bibeholdes i balancen, selv om der har fundet et salg eller en overdragelse sted.

Bestemmelsen i stk. 2 fastslår, at finansielle aktiver skal indregnes i eller ophøre med at være indregnet i balancen enten på handelsdagen eller på afregningsdagen. IAS 39 tillader disse to forskellige muligheder med hensyn til indregningstidspunktet for finansielle aktiver, når aktivet erhverves eller sælges på sædvanlige markedsbetingelser ("regular way purchases"): "Settlement date accounting" (indregning på afregningsdagen) eller "trade date accounting" (indregning på handelsdagen).

"Sædvanlige markedsbetingelser" ("regular way purchases") betegner de almindelige handelskutymer, som er gældende i forbindelse med spothandler på det pågældende marked, eksempelvis det forhold, at afregningsdatoen for handler på Københavns Fondsbørs ligger 3 handelsdage efter handelsdatoen.

Efter stk. 3 skal den aftalte pris indregnes som en forpligtelse samtidig med indregningen af det erhvervede aktiv, når handelsdatoen anvendes som indregningstidspunkt. Tilsvarende skal den aftalte pris indregnes som et aktiv i forbindelse med et salg.

Stk. 4 fastslår, at en eventuel ændring i værdien af det erhvervede eller solgte aktiv mellem handelsdagen og afregningsdagen skal indregnes i balancen. Dette svarer til reglerne efter IAS 39, når der anvendes indregning på afregningsdagen. Bestemmelserne sikrer, at virkningen på resultatopgørelsen og nettovirkningen på balancen vil være den samme, uanset om der anvendes indregning på afregningsdagen eller indregning på handelsdagen. Ved indregning på handelsdagen ville balancen i sammenligning med en praksis med indregning på afregningsdagen blive ”blæst op” med værdien af de aktiver, der er handlet før balancetidspunktet, men først afregnes efter balancetidspunktet. Der skal anvendes et ensartet princip for indregning enten på handelsdagen eller på afregningsdagen. Hvilket princip der anvendes, skal oplyses i noterne, jf. § 85, stk. 2. For et aktiv, som efter første indregning måles til kostpris eller amortiseret kostpris, indregnes værdiændringer i perioden mellem handelsdatoen og afviklingsdatoen ikke.

Stk. 5 indeholder en undtagelsesregel med hensyn til, hvornår der skal ske ophør af indregning af et finansielt aktiv i balancen. IAS 39(16-37) indeholder et udførligt regelsæt for, hvornår et finansielt aktiv skal ophøre med at indregnes i balancen i forbindelse med afhændelser, når risiko og fordele ved besiddelsen af aktivet helt eller delvis bibeholdes hos overdrageren. Reglerne i IAS 39 synes at være i overensstemmelse med de regler, der var fastsat for kreditinstitutter med hensyn til ægte og uægte salgs- og tilbagekøbsforretninger i de tidligere gældende regnskabsbekendtgørelser for pengeinstitutter og realkreditinstitutter. Stk. 5 skønnes at indeholde en beskrivelse af regelsættet i IAS 39, som i langt de fleste tilfælde vil være fyldestgørende for de finansielle virksomheder. Hvis der forekommer mere komplekse tilfælde, der ikke fuldt ud dækkes af bestemmelsen, kan de mere udførlige bestemmelser i IAS 39 anvendes. Et finansielt aktiv, der overdrages i forbindelse med en ægte salgs- og tilbagekøbsforretning, vil således være omfattet af bestemmelsen og vil skulle bibeholdes i balancen hos sælgeren.

Ad § 42

Bestemmelsen indeholder regler for, hvornår finansielle forpligtelser skal ophøre med at være indregnet i balancen, jf. IAS 39(39-42).

Ad § 43

Stk. 1 fastslår, at finansielle instrumenter ved første indregning skal måles til dagsværdi. Dette svarer til reglen i IAS 39(43). Efter den tidligere udgave af IAS 39 skulle finansielle instrumenter indregnes første gang til kostpris, hvilket også er den regel, der er gengivet i årsregnskabsloven (lovens § 36). I praksis synes der dog næppe at være forskel mellem indregning første gang til kostpris eller til dagsværdi, idet prisen ved erhvervelse formodes at svare til dagsværdien. IAS 39(AG64-65) omtaler visse tilfælde, hvor det kan være nødvendigt at estimere en dagsværdi ved erhvervelsen af et finansielt instrument, fordi det beløb, der betales ved overdragelsen, ikke svarer til dagsværdien. De omtalte tilfælde er tilfælde, hvor det beløb, der erlægges ved overdragelsen, indbefatter betaling for noget ud over betalingen for det finansielle instrument, der skal indregnes. Eksempelvis kan der i det erlagte beløb være tillagt betaling for omkostninger, som ikke er en del af det finansielle instruments dagsværdi. Et andet eksempel er et lån, hvor den nominelle rente afviger fra markedsrenten. I et sådant

tilfælde må dagsværdien ved første indregning estimeres ved at diskontere lånets betalingsstrøm med markedsrenten for et lån på tilsvarende vilkår og kreditrisiko. Det følger af IAS 39(AG76), at der skal foreligge særdeles god indikation for den anvendte dagsværdi, hvis der skal kunne indregnes en dagsværdi ved første indregning, der afviger fra anskaffelsesprisen. Kravene er af en karakter, så de næppe i praksis foreligger i forbindelse med første indregning af kreditinstitutters udlån, der således i praksis så godt som altid skal indregnes til anskaffelsesprisen reguleret for transaktionsomkostninger og gebyrer.

Omfattet af bestemmelsen er bl.a. kapitalandele i fælles kontrollerede virksomheder, jf. at der i bekendtgørelsen ikke foreskrives særlige regler om indregning og måling af kapitalandele i fælles kontrollerede virksomheder i virksomhedens separate regnskab. Derimod er der i bekendtgørelsen fastsat særlige regler for indregning og måling af kapitalandele i fælles kontrollerede virksomheder i koncernregnskabet, jf. § 142.

Stk. 2 indeholder en særregel for måling af de finansielle instrumenter, der ikke efterfølgende værdireguleres til dagsværdi. Undtagelsen omfatter hold-til-udløb aktiver samt udlån og tilgodehavender og finansielle forpligtelser, der ikke besiddes med handel for øje, eller indregnes og måles ved anvendelse af dagsværdioptionen. Sådanne finansielle instrumenter skal ved første indregning måles til dagsværdi justeret for de afholdte transaktionsomkostninger og modtagne gebyrer og provisioner, som er direkte forbundet med erhvervelsen eller udstedelsen af det finansielle instrument, jf. IAS 39(43). Transaktionsomkostninger, gebyrer og provisioner amortiseres over instrumentets løbetid og indregnes som en del af renten i resultatopgørelsen.

De afholdte transaktionsomkostninger, som er direkte forbundet med erhvervelsen eller udstedelsen af et finansielt instrument, udgøres af omkostninger, som ikke ville være afholdt, hvis det pågældende finansielle instrument ikke var blevet erhvervet eller udstedt. Der vil ofte, men ikke nødvendigvis være tale om eksternt afholdte omkostninger. Eksempler på sådanne eksternt afholdte transaktionsomkostninger er honorarer og provisioner til agenter og rådgivere, omkostninger ved udarbejdelse af dokumenter, omkostninger ved registrering af sikkerheder og afgifter på transaktioner. Eksempler på internt afholdte transaktionsomkostninger er medarbejderbonus, der optjenes som følge af erhvervelsen eller udstedelsen af et finansielt instrument samt omkostninger til printning og forsendelse af dokumenter. Transaktionsomkostninger, som er direkte forbundet med erhvervelsen eller udstedelsen af et finansielt instrument, kan aldrig omfatte generelle lønomkostninger.

Ved erhvervelse eller udstedelse af et finansielt aktiv tillægges de afholdte transaktionsomkostninger, som er direkte forbundet med erhvervelsen eller udstedelsen, instrumentets dagsværdi. Ved erhvervelse eller udstedelse af en finansiell forpligtelse fradrages de afholdte transaktionsomkostninger, som er direkte forbundet med erhvervelsen eller udstedelsen, instrumentets dagsværdi.

Den regnskabsmæssige behandling af afholdte transaktionsomkostninger følger af IAS 39, AG 13 og Implementation Guidance to IAS 39, Section E.1.

De modtagne gebyrer og provisioner m.v., som er direkte forbundet med erhvervelsen eller udstedelsen af det finansielle instrument, er de gebyrer og provisioner, som ikke ville være modtaget, hvis det pågældende finansielle instrument ikke blev udstedt. Eksempler på sådanne modtagne gebyrer og provisioner er indtægter fra gennemførelse af lånetransaktioner, indtægter fra lånetilsagn, såfremt det vurderes sandsynligt (50 % eller mere), at lånet efterfølgende vil blive effektueret samt indtægter fra udarbejdelse af dokumenter.

Ved erhvervelse eller udstedelse af et finansielt aktiv fradrages de modtagne gebyrer og provisioner m.v instrumentets dagsværdi. Ved erhvervelse eller udstedelse af en finansiell forpligtelse tillægges de modtagne gebyrer og provisioner m.v. instrumentets dagsværdi.

Såvel for afholdte transaktionsomkostninger som for modtagne gebyrer og provisioner m.v. gælder et almindeligt væsentlighedsprincip i forbindelse med bestemmelserne om tillæg eller fradrag i dagsværdien for et finansielt instrument.

Den regnskabsmæssige behandling af modtagne gebyrer og provisioner følger af IAS 18, Appendix, nr. 14.

Ad § 44

Stk. 1 og 2 fastslår, at finansielle aktiver som hovedregel løbende skal måles til dagsværdi, jf. den tilsvarende bestemmelse i IAS 39(46). Undtaget herfra er aktiver omfattet af § 45, dvs. hold-til-udløb aktiver, og § 50, stk. 1, dvs. udlån og tilgodehavender, der ikke besiddes med handel for øje. Bestemmelsen omfatter således alle fordringer (obligationer m.v.), der prissættes på aktive markeder, kapitalandele (jf. dog stk. 3) og afledte finansielle instrumenter, der er aktiver, jf. stk. 2.

Stk. 3 er en særlig undtagelse til hovedreglen om, at finansielle aktiver skal måles til dagsværdi. Undtagelsen kan kun anvendes på unoterede kapitalandele. Den finder anvendelse, når det ikke er muligt at estimere en pålidelig dagsværdi på den pågældende kapitalandel, jf. IAS 39(46(c)). I overensstemmelse med IAS 39(AG80-81) forudsættes det, at det kun er i undtagelsestilfælde, at det ikke er muligt at estimere dagsværdien af en kapitalandel pålideligt. I disse undtagelsestilfælde skal kapitalandelen måles til kostpris, jf. IAS 39(46(c)) og nedskrives for værdiforringelse, jf. IAS 39(66).

Ad § 45

Paragraffen fastsætter reglerne for måling af hold-til-udløb aktiver. Hold-til-udløb aktiver er defineret i bilag 1, jf. i øvrigt definitionen i IAS 39(9). Hold-til-udløb aktiver er aktiver, som virksomheden klassificerer som sådan, fordi virksomheden har til hensigt og har mulighed for at holde til udløb. Afledte finansielle instrumenter kan ikke klassificeres som hold-til-udløb aktiver. Det er endvidere et krav, at aktivet skal have faste og bestemmelige betalinger og en fast udløbstid. Dvs. aktier kan f.eks ikke klassificeres som hold-til-udløb aktiver. Nærmere beskrivelse af kriterierne for at kunne klassificere aktiver som hold-til-udløb aktiver findes i IAS 39 (AG16-25).

Hold-til-udløb aktiver måles til amortiseret kostpris. Klassificeringen som hold-til-udløb aktiver vil typisk kunne anvendes på obligationer, der, med mindre de klassificeres som hold-til-udløb aktiver, vil skulle måles til dagsværdi efter § 44, stk. 1.

Stk. 2 er en regel, der skal sikre, at muligheden for at klassificere visse aktiver som hold-til-udløb aktiver ikke misbruges. Hvis betingelsen om, at hold-til-udløb aktiver skal holdes til udløb, viser sig efterfølgende at blive brudt ved, at virksomheden sælger eller omklassificerer hold-til-udløb aktiver for mere end et ubetydeligt beløb, bliver virksomheden helt afskåret fra at klassificere aktiver som hold-til-udløb aktiver i det indeværende regnskabsår og de 2 næste regnskabsår.

Stk. 3 fastsætter visse undtagelser vedrørende salg og omklassificeringer, som uanset stk. 2 ikke vil udløse, at muligheden for at klassificere som hold-til-udløb aktiver bliver suspenderet. Stk. 2 og 3 er en gengivelse af regler, der er en integreret del af definitionen på hold-til-udløb aktiver i IAS 39(9).

Hvis adgangen til at klassificere aktiver som hold-til-udløb aktiver bliver suspenderet, skal alle eksisterende aktiver, som virksomheden har klassificeret som hold-til-udløb aktiver, i henhold til stk. 4 omvurderes til dagsværdi og løbende fremover måles til dagsværdi, jf. IAS 39(51-52). Værdiændring som følge af omvurderingen til dagsværdi og den efterfølgende løbende måling til dagsværdi skal (med visse undtagelser, jf. stk. 6) i henhold til stk. 5 indregnes direkte på egenkapitalen og indregnes først i resultatopgørelsen, når aktiverne sælges eller udløber, jf. IAS 39(55(b)).

Ad § 46

Efter IAS 39(47) skal ikke-afledte finansielle forpligtelser som udgangspunkt måles til amortiseret kostpris ved anvendelse af den effektive rentemetode.

Stk. 1 fastsætter, at finansielle forpligtelser skal måles til amortiseret kostpris, idet der er fastsat undtagelser til denne regel, nemlig forpligtelser omfattet af bestemmelsens stk. 2 og forpligtelser omfattet af § 55.

I stk. 2, nr. 1, er det fastsat, at afledte finansielle instrumenter, der er forpligtelser på balancetidspunktet, skal måles til dagsværdi.

I stk. 2, nr. 2, er fastsat, at realkreditinstitutters forpligtelser i henhold til de udstedte realkreditobligationer, skal måles til dagsværdi.

Ad § 47

Bestemmelsen fastsætter, hvorledes dagsværdien bestemmes i tilfælde, hvor det finansielle instrument er børsnoteret. Bestemmelsen gælder i alle tilfælde, hvor et finansielt instrument, der er børsnoteret, skal måles til dagsværdi efter en af de øvrige bestemmelser i afsnittet om finansielle instrumenter. IAS 39(AG71-73) indeholder nærmere vejledning for, hvorledes dagsværdien bestemmes, når det finansielle instrument handles på aktive markeder, hvor der løbende noteres en pris.

Efter stk. 1 fastsættes dagsværdien til lukkekursen på balancedagen (den dag målingen foretages), dvs. kursen ved børsens lukning på den sidste handelsdag og ikke en eventuel gennemsnitskurs for handler hen over dagen. Den kurs, der skal anvendes, skal være en kurs eksklusiv eventuelle handelsomkostninger.

Stk. 3 fastsætter en undtagelsesregel til stk. 1. Udtrukne børsnoterede obligationer skal ikke måles til børskursen, men til den tilbagediskonterede værdi af udtrækningsbeløbet (inklusive kuponrente) med fradrag af periodiseret rente på balancedagen. Den periodiserede rente balanceføres under andre aktiver eller andre passiver. Diskontering kan undlades, hvis betydningen heraf er uvæsentlig for beløbsstørrelsen.

Stk. 4 fastsætter endnu en undtagelsesregel til stk. 1. Undtagelsesreglen finder anvendelse i de tilfælde, hvor børskursen ikke afspejler dagsværdien, dvs. tilfælde, hvor markedet for det pågældende instrument ikke er aktivt i fornødent omfang, eller andre tilfælde, hvor den foreliggende børskurs af andre grunde ikke afspejler dagsværdien på balancetidspunktet. I sådanne tilfælde skal dagsværdien bestemmes efter samme principper som dem, der finder anvendelse på unoterede instrumenter (§ 48).

Ad § 48

Bestemmelsen fastsætter regler om, hvorledes dagsværdien bestemmes i tilfælde, hvor dagsværdien af det finansielle instrument ikke uden videre kan aflæses i kraft af en notering på et aktivt marked. IAS 39(AG74-82) indeholder en nærmere vejledning for, hvorledes dagsværdien fastsættes i sådanne tilfælde. § 48 indeholder hovedprincipperne bag denne vejledning.

Ad § 49

Stk. 1 fastslår, at egne aktier ikke kan indregnes som et aktiv. Forholdet følger af definitionen på et aktiv, jf. definitionsbilag, men er tillige præciseret i IAS 32(33). Der kan således ikke indregnes en indtægt eller en omkostning i resultatopgørelsen ved erhvervelse eller salg af egne aktier. Årsregnskabsloven tillader, at egne aktier kan indregnes, jf. årsregnskabslovens § 35.

Omkostningen ved erhvervelse af egne aktier indregnes som en nedgang i den frie del af egenkapitalen. Den nominelle aktiekapital, som skal posteres under egenkapitalen, berøres ikke af erhvervelsen. Den nominelle aktiekapital kan først nedbringes, når og hvis aktierne afregistreres. Udbytte vedrørende egne aktier indregnes ikke i regnskab. Ved salg af egne aktier forhøjes den frie egenkapital svarende til den modtagne salgspris.

Stk. 2 fastslår, at hvis virksomheden har udstedt omsættelige gældsinstrumenter (obligationer) kan de ikke indregnes som et aktiv i balancen. Erhverver en virksomhed egne gældsinstrumenter, skal gældsforpligtelsen nedbringes direkte, jf. IAS 39(42 og AG58). En eventuel forskel mellem udgiften til erhvervelse af gældsinstrumentet og den gældsforpligtelse, der kan annulleres, vil dog skulle indregnes i resultatopgørelsen.

Udlån og tilgodehavender

Udlån og tilgodehavender, der ikke prissættes på et aktivt marked, udgør i henhold til IAS 39 en særskilt kategori af finansielle instrumenter, der skal måles til amortiseret kostpris. I bekendtgørelsen er udlån og tilgodehavender en kategori af aktiver, der er undtaget fra hovedreglen om, at finansielle instrumenter løbende skal måles til dagsværdi.

Ad § 50

Bestemmelsen fastslår, at udlån og tilgodehavender efter første indregning skal måles til amortiseret kostpris. Definitionen af amortiseret kostpris er fastsat i bilag 1.

Efter stk. 2 er udlån, der prissættes på aktive markeder, undtaget fra reglen om måling til amortiseret kostpris. Dette svarer til reglerne i IAS 39, hvorefter udlån og tilgodehavender, der prissættes på aktive markeder ikke henregnes til kategorien af udlån og tilgodehavende, jf. IAS 39(9). Undtagelsen indebærer, at udlån, der prissættes på aktive markeder, vil være omfattet af hovedreglen, hvorefter finansielle instrumenter løbende skal måles til dagsværdi.

Ud over udlån og tilgodehavender, der prissættes på aktive markeder, er udlån, som låntager har en kontraktmæssig ret til at indfri ved indlevering af en bestemt mængde af bestemte obligationer udstedt af virksomheden, også undtaget fra måling til amortiseret kostpris. Bestemmelsen sigter først og fremmest mod realkreditudlån, som på grund af den tætte sammenhæng med de børsnoterede obligationer, der finansierer udlånene, hensigtsmæssigt måles til dagsværdi. Ud over realkreditlån er også andre udlån, der opfylder betingelsen om, at lånet kan indfries med bestemte omsættelige obligationer, omfattet af bestemmelsen. Betingelsen er eksempelvis opfyldt for nogle SDO-udlån og SDRO-udlån.

Udlån og tilgodehavender, der omfattes af stk. 2, skal principielt måles til dagsværdi efter principperne i § 48. I praksis kan dette ske ved, at udlånenes dagsværdi sættes lig med børskursværdien af de bagvedliggende obligationer med regulering for den eventuelle værdiforringelse, der måtte være indtrådt som følge af låntagers svigtende betalingsevne. Den regulering af børskursværdien, der skal foretages som følge af ændringer i låntagers betalingsevne, kan i praksis oftest foretages efter samme principper, som dem, der er fastsat for nedskrivninger af øvrige udlån og tilgodehavender i §§ 51-54. Måling af udlån til dagsværdi er dog principielt anderledes end måling til amortiseret kostpris. Udlån målt til dagsværdi skal således værdireguleres, hvis der er klar indikation for at dagsværdien er ændret, selvom principperne anført i §§ 51-54 ikke er opfyldt. Endvidere er der den principielle forskel, at dagsværdiregulering skal foretages såvel ved værdistigning som ved værdifald, mens værdiregulering til amortiseret kostpris alene kan forekomme i form af nedskrivninger.

Ad § 51

Bestemmelsen svarer til IAS 39(58), hvorefter virksomheden ved hver regnskabsafslutning skal vurdere om finansielle aktiver, der ikke måles til dagsværdi, er værdiforringede med henblik på at vurdere, om der skal foretages nedskrivning. Vurderin-

gen skal foretages ved at konstatere, om der er indtruffet begivenheder, der indikerer (objective evidence), at aktiverne er værdiforringede. Vurderingen skal foretages dels for aktiverne enkeltvis (individuel vurdering), dels for grupper af aktiver (gruppevis vurdering). Samspillet mellem individuel vurdering og gruppevis vurdering er illustreret i beslutningstræet gengivet i bilag til Finanstilsynets brev til pengeinstitutterne af 17. december 2004, som findes bagerst i bemærkningerne. Udtrykket "objective evidence" er oversat til "objektiv indikation".

Ad § 52

Bestemmelsen fastslår, at individuel vurdering i det mindste skal foretages for udlån og tilgodehavender, der er af betydelig størrelse for virksomheden og for udlån, der ikke kan passes ind i en gruppe, jf. IAS 39(64). Der er ikke fastsat nærmere kriterier for, hvornår et udlån eller et tilgodehavende skal anses for at være af betydelig størrelse. Betydelig skal ses i relation til virksomhedens egen størrelse, således at et udlån, der er af betydelig størrelse i en virksomhed, ikke behøver at være det i en anden og større virksomhed.

Herudover kan den enkelte virksomhed vælge også at foretage individuel vurdering af ethvert andet udlån. Individuel vurdering skal gå forud for den gruppevise vurdering efter § 53.

Udlån, som efter den individuelle vurdering ikke er blevet nedskrevet, skal overføres til en gruppe. Gruppen skal gøres til genstand for en gruppevis vurdering samt en eventuel gruppevis nedskrivning, jf. § 53. Dette kan dog undlades for udlån, der ikke kan indpasses i en gruppe, jf. § 53. Forinden undtagelsen anvendes, skal sådanne udlån tilstræbes indplaceret i en gruppe. Om nødvendigt kan der oprettes en eller flere grupper ud over de oprindelige.

Stk. 2 opregner en række begivenheder, som er ensbetydende med, at der foreligger objektiv indikation for værdiforringelse. De opremsede begivenheder svarer til dem, der er anført i IAS 39(59), i det omfang disse er relevante i forbindelse med individuel vurdering. At der er indtruffet en af disse begivenheder, vil ofte være ensbetydende med, at lånet skal nedskrives, men dette er ikke nødvendigvis tilfældet. Som anført i stk. 3 skal der kunne foretages en pålidelig måling af en forventet nedgang i betalingerne fra låntager, som har sammenhæng med den eller de indikationer på værdiforringelse, som er observeret. En reduktion i låntagers kreditværdighed er således ikke nødvendigvis en tilstrækkelig grund til at foretage nedskrivning på udlånet. En eventuel nedskrivning skal foretages med et beløb, der svarer til forskellen mellem den regnskabsmæssige værdi af udlånet før nedskrivning og nutidsværdien af de betalinger, som efter bedste skøn må forventes fra låntager samt fra eventuelle sikkerheder, jf. IAS 39(63).

Fondbrådet har i 2. halvår 2005 truffet en principiel afgørelse i forhold til et IFRS-regnskab, som fastslår, at opgørelsen af nedskrivningsbeløbet kan ske på baggrund af en sandsynlighedsvægtning af de mulige udfald med hensyn til de forventede betalingsstrømme fra udlånet, jf. www.fondbraadet.dk. En anden tilladt fremgangsmåde er at basere opgørelsen af nedskrivningsbeløbet på det mest sandsynlige udfald med

hensyn til de forventede betalingsstrømme. Afgørelsen baserer sig på IAS 39(AG86).

Hvis det eksempelvis vurderes, at et udlån med en sandsynlighed på 60 pct. er tabt 100 pct., men at der er en sandsynlighed på 20 pct. for, at kun 50 pct. er tabt, og en sandsynlighed på 20 pct. for, at lånet vil blive tilbagebetalt i fuldt omfang, vil en nedskrivning baseret på sandsynlighedsvægtning af udfaldene resultere i, at der skal foretages en nedskrivning svarende til $(0,6 \cdot 100 \text{ pct.} + 0,2 \cdot 50 \text{ pct.} + 0,2 \cdot 0 \text{ pct.}) = 70 \text{ pct.}$ af udlånet.

I dette eksempel vil en nedskrivning baseret på det mest sandsynlige udfald (60 pct.), nemlig at lånet er tabt 100 pct., til forskel herfra resultere i en nedskrivning på 100 pct. af udlånet.

Andre eksempler vil kunne resultere i, at metoden med anvendelse af sandsynlighedsvægtede udfald fører til en større nedskrivning end metoden baseret på mest sandsynlige udfald under ensartede forudsætninger. Anvendelse af metoden med sandsynlighedsvægtede udfald kræver ikke, at der i alle tilfælde nødvendigvis skal fastlægges flere scenarier med tilhørende sandsynligheder. Metoden kan indskrænkes til at finde anvendelse, når den konkrete vurdering af udlånet – efter at der er indtrådt objektiv indikation for værdiforringelse – umiddelbart resulterer i, at flere forskellige udfald med hensyn til de fremtidige betalingsstrømme er mulige, jf. IAS 39(AG86).

Da de to mulige fremgangsmåde med hensyn til opgørelse af nedskrivningsbeløb kan føre til forskellige resultater, vil det af hensyn til regnskabslæserne almindeligvis være nødvendigt at anføre under afsnittet om anvendt regnskabspraksis, hvilken fremgangsmåde, der har fundet anvendelse og eventuelt, hvis begge fremgangsmåder har været anvendt, hvorledes fordelingen af metoderne er på låneporteføljen, jf. § 85.

Nutidsværdien af de forventede betalinger skal beregnes ved hjælp af en rentesats, der svarer til den oprindeligt fastsatte effektive rentesats på udlånet. Hvis renten er variabel, anvendes den senest fastsatte rentesats.

I praksis kan en virksomhed ikke undlade indregning af en i øvrigt relevant nedskrivning under henvisning til, at størrelsen af nedskrivningen er vanskelig at vurdere. I et sådant tilfælde må virksomheden basere indregningen af nedskrivningen på et kvalificeret skøn.

Principperne bag individuel vurdering af udlån er nærmere omtalt i Finanstilsynets orienteringsbrev til pengeinstitutterne af 17. december 2004, som findes bagerst i bemærkningerne. I samme orienteringsbrev findes en oversigt over den dokumentation vedrørende såvel individuelt som gruppevist vurderede udlån, der skal foreligge i virksomhederne.

Ad § 53

Bestemmelsen indeholder reglerne for gruppevis vurdering af udlån og tilgodehavender. Alle en virksomheds udlån og tilgodehavender skal omfattes af en gruppevis vurdering bortset fra:

- 1) udlån og tilgodehavender, hvorpå der er foretaget nedskrivning efter en individuel vurdering, og
- 2) udlån og tilgodehavender, der ikke meningsfuldt kan indplaceres i en gruppe med ensartede kreditrisikokarakteristika. Sådanne udlån skal være genstand for individuel vurdering, jf. § 53, stk. 1.

Gruppevis vurdering skal således også omfatte udlån og tilgodehavender, der har været genstand for individuel vurdering, men hvor vurderingen ikke har resulteret i en nedskrivning. Den individuelle vurdering vil eventuelt kunne resultere i, at et udlån flyttes fra en gruppe til en anden, eksempelvis til en gruppe med større kreditrisiko end den gruppe, udlånet oprindeligt var placeret i.

Som anført i stk. 2 skal udlån og tilgodehavender med henblik på gruppevis vurdering grupperes sammen med udlån, der har ensartede karakteristika med hensyn til kreditrisiko. De karakteristika, der skal være fælles for gruppen, udvælges så de er relevante i forhold til at vurdere betalingerne fra gruppen. Der kan være tale om grupperinger efter risikogradueringer, efter sikkerhedstype, efter brancher, beskæftigelse, omfang af betalingsforsinkelser osv., jf. IAS 39(AG87).

Opdelingen i grupper kan foretages efter 2 hovedprincipper, enten segmentering eller rating. En blanding af disse to hovedprincipper kan også anvendes.

Ved anvendelse af segmenteringsprincippet grupperes udlånene efter de eksterne faktorer, som påvirker betalingsstrømmene fra udlånene. Ved anvendelse af ratingprincippet grupperes udlånene efter, hvor følsomme betalingerne er over for ændringer i den økonomiske situation.

Hvis segmenteringsprincippet er anvendt, udløses nedskrivninger af ændringer i ugunstig retning i de eksterne faktorer, der erfaringsmæssigt påvirker betalingerne fra den pågældende gruppe.

Hvis ratingprincippet er anvendt, udløses nedskrivninger af, at udlånene bevæger sig mod dårligere ratinggrupper.

Ændringer i gunstig retning i de nævnte forhold medfører, at der skal foretages tilbageførsler af eventuelle tidligere foretagne nedskrivninger.

Almindeligvis vil der allerede ved låneetablering på basis af erfaringerne være forventninger om et vist omfang af tab i en given gruppe af udlån. Sådanne forventninger giver imidlertid ikke grundlag for at foretage gruppevis nedskrivning. De forventede tab i en gruppe af udlån, vil modsvares af den kreditrisikopræmie, som långiver har indregnet i renten for de pågældende udlån. Gruppevis nedskrivning skal derfor først foretages, når der indtæffer begivenheder, der er ensbetydende med en forværring med hensyn til de forventede tab i gruppen i forhold til de oprindeligt forventede tab.

Dette er nærmere præciseret i stk. 3, hvorefter der, ligesom tilfældet er for individuel

nedskrivning, skal være indtruffet begivenheder, der i en pålidelig måling på basis af erfaringerne, skønnes at resultere i en forværring af betalingerne fra den pågældende gruppe af udlån. De forhold, der er nævnt i stk. 3, nr. 1 og 2, og som kan være ensbetydende med, at en gruppe af udlån skal nedskrives, svarer til, hvad der er anført i IAS 39(59, litra f).

IAS 39(AG90) åbner mulighed for, at der kan foretages nedskrivninger i en gruppe for indtrufne tab, der var forventede allerede ved lånenes udstedelse, hvis det på basis af historiske erfaringer kan påvises, at de forventede begivenheder, der fører til tabene, er indtruffet i gruppen, uden at de har kunnet identificeres på de enkelte udlån. I givet fald skal det erfaringsmateriale, som nedskrivningerne baseres på, sandsynliggøre at alene det forhold, at tiden er gået siden lånenes udstedelse, indebærer, at gruppen af udlån har været udsat for forventede tabsbegivenheder, som ikke har ført til individuelle nedskrivninger (IBNR-nedskrivninger). Da det oftest er særdeles vanskeligt at sandsynliggøre, at sådanne tab er indtruffet i en gruppe, forlanger Finanstilsynet ikke, at der foretages nedskrivninger herfor. Det vil således være tilstrækkeligt, at der foretages nedskrivninger i takt med at disse identificeres på de enkelte lån, når der ikke på gruppeniveau indtræffer uventede tabsbegivenheder. Dvs. på gruppeniveau nedskrives kun i forbindelse med tabsbegivenheder, der ikke var taget højde for i prissætningen (renten) på lånene.

Det forudsættes, at gruppevise nedskrivninger (og tilbageførsler heraf) baseres på en model, der fastlægger kriterierne for at foretage nedskrivninger. Sammenhængen mellem de faktorer og nedskrivninger, der findes i modellen, skal være baseret på historiske erfaringer, som løbende skal justeres for nye erfaringer, jf. IAS 39(AG89).

Modellens resultater med hensyn til nedskrivningernes (eller tilbageførslernes) størrelse skal underlægges et professionelt skøn ('experienced judgement') med henblik på at vurdere, om modellen i den konkrete situation tager højde for alle faktorer og forhold, der er relevante for målingen af udlånene. Om nødvendigt justeres nedskrivningerne på grundlag heraf, jf. IAS 39(62).

Hvis der er indtruffet begivenheder, der må vurderes at føre til et fald i de forventede betalinger fra gruppen af udlån, skal værdien, som anført i stk. 4, nedskrives med forskellen mellem den samlede regnskabsmæssige værdi af udlånene før nedskrivning og nutidsværdien af de betalinger, der efter et bedste skøn må forventes på basis af de indtrufne forværringer eller ændringer i forhold, der har betydning for låntagerens betalinger, jf. IAS 39(63).

Ved beregning af nutidsværdien af de forventede betalinger til brug for beregning af den nødvendige nedskrivning anvendes et gennemsnit af de oprindelige effektive rentesatser på udlånene eller for variabelt forrentede udlån de senest fastsatte rentesatser, jf. stk. 5.

Virksomheden kan ikke undlade at indregne en i øvrigt relevant nedskrivning under henvisning til, at størrelsen af nedskrivningen er vanskelig at vurdere. Når en nedskrivning vurderes nødvendig, skal der uanset usikkerheden på beløbet foretages ned-

skrivning baseret på det bedst mulige kvalificerede skøn foretaget under hensyntagen til principperne for gruppevise nedskrivninger som beskrevet ovenfor.

IAS 39(AG84-92) indeholder nærmere vejledning med hensyn til, hvornår og hvorledes der skal foretages såvel individuelle som gruppevise nedskrivninger på udlån og tilgodehavender.

Finanstilsynet orienteringsbrev til pengeinstitutterne af 17. december 2004, som findes bagerst i bemærkningerne, opregner den dokumentation, der skal være til stede virksomhederne, i forbindelse med den gruppevise vurdering af udlån.

Finanstilsynets orienteringsbrev til pengeinstitutterne af 8. juli 2005 var vedlagt et notat med gennemgang af en række konstaterede, men ikke anvendelige fremgangsmåder i forbindelse med den gruppevise vurdering af udlån. Notatet findes bagerst i bemærkningerne. Gennemgangen af sådanne ikke anvendelige fremgangsmåder er uddybet i Finanstilsynets orienteringsbrev af 6. december 2006 til pengeinstitutterne, jf. pkt. 4 i brevet, der findes bagerst i bemærkningerne.

Finanstilsynets orienteringsbrev til pengeinstitutterne af 20. november 2007, som ligeledes findes bagerst i bemærkningerne, indeholder en gennemgang af en række problemstillinger vedrørende gruppevise nedskrivninger på udlån, jf. pkt. 1 i brevet.

Ad § 54

Stk. 1 fastslår, at eventuelle nedskrivninger skal tilbageføres, hvis de forhold, der gav anledning til nedskrivningerne, ikke længere er til stede, jf. IAS 39(65). Det forudsættes, at en tilbageførsel af en nedskrivning ikke må resultere i, at den regnskabsmæssige værdi af udlånet eller af gruppen af udlån bliver højere, end tilfældet ville have været, hvis nedskrivningen ikke havde forekommet. En delvis tilbageførsel vil kunne forekomme, hvis værdien af stillede sikkerheder er forøget, men dog ikke så meget forøget, at udlånet/gruppen af udlån ikke længere er værdiforringet. Endvidere vil en delvis tilbageførsel kunne forekomme, hvis de forventede betalingsstrømme fra låntager forventes forbedret - men dog ikke så meget, at låntager bliver i stand til at betale de fulde kontraktmæssige ydelser på lånet.

Stk. 2 fastslår, at nedskrivninger på grupper af udlån skal behandles som forløbere for individuelle nedskrivninger på de enkelte udlån i gruppen. Så snart et udlån i gruppen bliver individuelt nedskrevet efter reglerne herom, skal udlånet derfor fjernes fra gruppen af udlån, jf. IAS 39(AG88). Det skal i den forbindelse sikres, at der ikke foretages dobbelt nedskrivning for samme tab på både individuelt plan og på gruppeplan. Hvis virksomheden eksempelvis foretager en nyvurdering af nedskrivningsbehovet i en gruppe uden hensyn til tidligere foretagne nedskrivninger og efter, at alle individuelt nedskrevne udlån er fjernet fra gruppen, vil metoden automatisk sikre, at de individuelle nedskrivninger ikke samtidig er medregnet ved den gruppevise nedskrivning.

Ad § 55

Bestemmelsen i stk. 1 indeholder en undtagelsesregel til reglerne om, at udlån og

tilgodehavender samt finansielle forpligtelser skal måles til amortiseret kostpris. Undtagelsen vedrører udlån og tilgodehavender samt finansielle forpligtelser, der er erhvervet eller udstedt med henblik på afhændelse på kort sigt, eller som administreres sammen med andre finansielle instrumenter i en portefølje, inden for hvilken der er praksis for at købe og sælge med henblik på at realisere kortsigtede gevinster. Udlån og tilgodehavender samt finansielle forpligtelser omfattet af stk. 1 skal efter første indregning måles til dagsværdi.

Bestemmelsen i stk. 2 indeholder en yderligere undtagelsesregel til reglerne om, at udlån og tilgodehavender samt finansielle forpligtelser skal måles til amortiseret kostpris. Undtagelsen vedrører udlån og tilgodehavender samt finansielle forpligtelser, som opfylder en af følgende betingelser:

1. Måling til dagsværdi eliminerer eller reducerer væsentligt en måle- eller indregningsmæssig inkonsistens, som ellers ville opstå på grund af måling eller indregning efter forskellige grundlag.
2. Indgår i et dokumenteret risikostyringssystem eller i en dokumenteret investeringsstrategi, der baserer sig på dagsværdier, og indgår på dette grundlag i virksomhedens interne ledelsesrapportering.
3. Indeholder et indbygget afledt finansielt instrument, som
 - a) i væsentlig grad ændrer pengestrømmene på det pågældende finansielle instrument og
 - b) alternativt ville skulle udskilles og måles separat til dagsværdi.

Udlån og tilgodehavender samt finansielle forpligtelser omfattet af stk. 2 kan efter første indregning måles til dagsværdi. Bestemmelsen i stk. 2 er i overensstemmelse med den såkaldte "dagsværdioption", som findes i IAS 39(9 og 11A). Anvendelsen af dagsværdioptionen er nærmere beskrevet i IAS 39(AG4B-AG4K).

For så vidt angår undtagelsen i stk. 2, nr. 3, litra b, følger det af IAS 39(11), at et indbygget afledt finansielt instrument skal adskilles fra hovedkontrakten og skal behandles som et afledt finansielt instrument, hvis følgende betingelser alle er opfyldt:

- a) de økonomiske karakteristika og risici forbundet med det indbyggede afledte finansielle instrument er ikke nært forbundet med hovedkontraktens økonomiske karakteristika og risici,
- b) et separat instrument med samme betingelser som det indbyggede afledte finansielle instrument opfylder definitionen på et afledt finansielt instrument og
- c) det sammensatte instrument måles ikke til dagsværdi med værdireguleringer i resultatopgørelsen.

Undtagelsen i stk. 2, nr. 3, litra b, indebærer, at et indbygget afledt finansielt instrument, som ville skulle adskilles fra hovedkontrakten efter de almindelige bestemmelser herom, jf. ovenfor, kan undlades adskilt fra hovedkontrakten i situationen, hvor virksomheden vælger at måle det sammensatte instrument til dagsværdi.

Stk. 3 fastsætter, at valget efter stk. 2 er bindende for virksomheden. Virksomheden kan derfor ikke efterfølgende ændre målingsprincip for finansielle instrumenter, som måles til dagsværdi i medfør af stk. 2. Bestemmelsen følger af IAS 39(50).

Dattervirksomheder og associerede virksomheder

Ad § 56

Bestemmelsen omhandler indregning og måling af dattervirksomheder og associerede virksomheder i selskabsregnskabet. Reglerne for, hvorledes dattervirksomheder og associerede virksomheder skal behandles i koncernregnskabet, følger af reglerne for koncernregnskabet, jf. § 136 ff.

IAS-reglerne om dattervirksomheder findes i IAS 27. Standarden omhandler dels reglerne for konsolidering (udarbejdelse af koncernregnskaber), dels reglerne for, hvorledes dattervirksomheder samt associerede og fælles kontrollerede virksomheder skal indregnes og måles i selskabsregnskabet (til forskel fra koncernregnskabet), jf. IAS 28(35-36) for så vidt angår associerede virksomheder i selskabsregnskabet.

Ifølge IAS 27 skal investeringer i dattervirksomheder, associerede virksomheder og fælles kontrollerede virksomheder indregnes til kostpris eller efter reglerne i IAS 39. Anvendelse af reglerne i IAS 39 indebærer, at investeringerne skal indregnes og måles til dagsværdi med værdireguleringer indregnet enten i resultatopgørelsen (dagsværdi med værdiregulering i resultatopgørelsen) eller med værdireguleringer indregnet direkte på egenkapitalen (aktiver disponible for salg).

IAS 27 tillader ikke, at dattervirksomheder og associerede virksomheder indregnes og måles efter indre værdis metode i selskabsregnskabet. Anvendelsen af indre værdis metode var obligatorisk for finansielle virksomheder før indførelsen af de IFRS-forenelige regler.

Bestemmelsen fastslår, at dattervirksomheder og associerede virksomheder som hidtil skal indregnes og måles efter indre værdis metode. Bestemmelsen udgør således en fravigelse af princippet om, at reglerne skal være forenelige med IAS/IFRS.

Bestemmelserne i stk. 2-4 fastsætter reglerne for indregning og måling efter indre værdis metode. Indtægter fra dattervirksomheder og associerede virksomheder indregnes efter skat, jf. bemærkninger til § 29.

Efter stk. 5 skal eventuel goodwill eller badwill i forbindelse med erhvervelse af en dattervirksomhed behandles i selskabsregnskabet på samme måde som koncern-goodwill eller –badwill. Det vil sige, goodwill skal behandles som en separat post, der posteres sammen med immaterielle aktiver. Goodwill skal ikke afskrives, men skal løbende vurderes med henblik på et eventuelt nedskrivningsbehov. Badwill skal indtægtsføres ved erhvervelsen af dattervirksomheden eller den associerede virksomhed.

Stk. 6 fastsætter, at eventuel goodwill eller badwill i forbindelse med erhvervelse af en associeret virksomhed skal følge samme regnskabsmæssige behandling som goodwill eller –badwill i forbindelse med erhvervelse af en dattervirksomhed bortset fra, at et eventuelt goodwill-beløb indregnes som en del af værdien af den associerede virksomhed og ikke som et aktiv under immaterielle aktiver. Behandlingen af associerede virksomheder svarer hermed til behandlingen af associerede virksomheder i koncernregnskabet i henhold til IAS 28(23a).

Ad § 57

Bestemmelsen fastsætter, at dattervirksomheder og associerede virksomheder, der kun midlertidigt er i virksomhedens besiddelse, skal måles til laveste værdi af regnskabsmæssig værdi, dvs. den værdi, der i øvrigt følger af reglerne, og dagsværdi med fradrag af omkostninger ved salg. Bestemmelsen finder også anvendelse på dattervirksomheder og associerede virksomheder, som har været i langvarig besiddelse, men som på balancetidspunktet forventes afhændet inden for kort tid, jf. de kriterier, som er opregnet i § 16, og som også finder anvendelse i forhold til dattervirksomheder og associerede virksomheder omfattet af denne bestemmelse. Bestemmelsen følger af IFRS 5.

Materielle anlægsaktiver

IAS-reglerne for materielle anlægsaktiver findes i IAS 16. Undtaget fra standarden er dog investeringsejendomme samt materielle anlægsaktiver, der kun er midlertidigt i virksomhedens besiddelse og afventer salg inden for kort tid. Investeringsejendomme omfattes af IAS 40, mens materielle anlægsaktiver, der kun er midlertidigt i virksomhedens besiddelse og afventer salg inden for kort tid, omfattes af IFRS 5.

IAS 16 definerer materielle anlægsaktiver som materielle aktiver, der

- a) besiddes til brug i produktionen, ved levering af varer og tjenesteydelser, til udlejning eller til administrative formål og
- b) forventes at skulle benyttes i mere end et regnskabsår.

IAS 16 tillader 2 alternative muligheder for måling af anlægsaktiver. De kan enten måles til kostpris med systematiske afskrivninger over brugstiden eller efter en omvurderingsmodel, hvorefter der foretages vurdering til dagsværdi. Efter omvurderingsmodellen stilles der ikke nødvendigvis krav om, at vurderingen til dagsværdi skal foretages ved hver regnskabsafslutning. Hvis et anlægsaktivs værdi ikke ændrer sig hyppigt, kan omvurderingen foretages mindre hyppigt. Hvis omvurderingsmodellen anvendes, skal den anvendes ensartet for ensartede grupper af aktiver. Opskrivninger må ikke indregnes i resultatopgørelsen, men skal indregnes direkte på egenkapitalen.

Årsregnskabsloven indeholder samme valgmuligheder med hensyn til anvendelse af en kostprismodel eller en omvurderingsmodel som IAS 16, jf. årsregnskabslovens §§ 40-43.

IAS 40 har 2 alternative målingsmodeller for investeringsejendomme. Enten skal de

måles til dagsværdi, eller også skal de måles til kostpris med systematiske nedskrivninger efter samme principper som gælder for anlægsaktiver efter IAS 16. Anvendes dagsværdimodellen skal værdireguleringerne indregnes i resultatopgørelsen.

Bestemmelserne om materielle anlægsaktiver fastslår, at anlægsaktiver svarende til dem, der omfattes af IAS 16, dog eksklusive domicilejendomme, skal måles til kostpris med fradrag af afskrivninger. Muligheden for at anvende omvurderingsmodellen er således fravalgt for disse aktiver.

For så vidt angår domicilejendomme fastslås, at de skal indregnes til omvurderet værdi, som er dagsværdien på omvurderingstidspunktet med fradrag af efterfølgende akkumulerede afskrivninger og efterfølgende tab ved værdiforringelse. I modsætning til afskrivninger skal opskrivninger ikke indregnes i resultatopgørelsen, men skal i stedet indregnes direkte på egenkapitalen.

For så vidt angår investeringsejendomme fastslås, at de løbende skal reguleres til dagsværdi, jf. § 60. Muligheden for at anvende kostprismodellen for investeringsejendomme er således fravalgt.

Når muligheden for at foretage omvurdering af materielle anlægsaktiver (driftsmidler) er fravalgt, skyldes det, at driftsmidler i finansielle virksomheder (bortset fra domicilejendomme) har en kort brugstid og en hurtig teknisk forældelse. Metoden med anvendelse af kostpris med systematiske afskrivninger over brugstiden vil derfor hensigtsmæssigt afspejle de økonomiske omkostninger ved anvendelse af driftsmidlerne i de enkelte regnskabsår.

Samme forhold gør sig ikke gældende for domicilejendomme, der har en meget lang brugstid og vil kunne sælges til anden anvendelse. Den økonomiske værdi af ejendomme er derfor heller ikke systematisk aftagende, men underlagt priserne på ejendomsmarkedet. Den faktiske (økonomiske) omkostning ved en domicilejendom udtrykkes derfor bedst ved fraværet af afkastet på den kapital, der er investeret i ejendommen (alternativomkostningsbetragtning). Til gengæld er en ejer af en domicilejendom underlagt risikoen for svingninger i priserne på ejendomsmarkedet. De nævnte forhold anses bedst afspejlet regnskabsmæssigt ved en måling af domicilejendomme til dagsværdi. Denne metode sikrer tillige bedst sammenligneligheden af regnskaber fra virksomheder, der har valgt at eje deres domicilejendom, i forhold til regnskaber fra virksomheder, der har valgt at drive virksomhed fra lejede lokaler.

Materielle anlægsaktiver er, når bortses fra ejendomme, relativt af mindre betydning i finansielle virksomheder. Kategorien omfatter kontorudstyr, edb-anlæg (hardware), biler, indretning af lejede lokaler o.lign. Software henregnes ikke til materielle aktiver, men til immaterielle aktiver, medmindre den pågældende software er en integreret del af hardware (eksempelvis styresystemer).

Der er ikke forudsat regler om materielle omsætningsaktiver, jf. IAS 2, fordi denne kategori ikke er relevant for finansielle virksomheder.

Ad § 58

Stk. 1 indeholder definitionen af materielle anlægsaktiver samtidig med, at bestemmelsen fastslår, at de skal indregnes til kostpris ved første indregning.

Reglerne for indregning og måling af materielle anlægsaktiver, herunder domicilejendomme ved første indregning findes i IAS 16(7-28). De tilsvarende regler for investeringsejendomme findes i IAS 40(16-26).

Anskaffelse af et aktiv, der ikke opfylder definitionen på et anlægsaktiv, fordi det ikke forventes at skulle benyttes i mere end et regnskabsår, skal ikke indregnes i balancen. Udgifterne til sådanne anskaffelser vil følgelig blive omkostningsført ved anskaffelsen.

Stk. 2 fastslår, at omkostninger, der er foranlediget af anskaffelsen skal medregnes i aktivets pris. IAS 23 tillader som en alternativ behandling, at låneomkostninger, som virksomheden har afholdt i forbindelse med erhvervelsen af et aktiv, kan medregnes i aktivets værdi ved første indregning. Denne mulighed er ikke medtaget i bestemmelsen, idet den skønnes irrelevant for finansielle virksomheder. Årsregnskabsloven tillader, at låneomkostninger kan medregnes i værdien af et anlægsaktiv, jf. årsregnskabslovens § 40.

Ad § 59

Bestemmelsen indeholder hovedreglerne for måling af materielle anlægsaktiver efter første indregning. Undtagelsen vedrører investeringsejendomme og domicilejendomme, der skal behandles efter henholdsvis § 60 og § 61.

Materielle anlægsaktiver skal reguleres for systematiske afskrivninger over den forventede brugstid samt nedskrivninger ved andre typer af værdiforringelser, jf. IAS 16(30). Reglerne for afskrivninger findes i IAS 16(43-62). Reglerne for nedskrivning findes i IAS 36, jf. IAS 16(63).

Bestemmelsen i § 59 muliggør ikke opskrivninger, men der er pligt til tilbageførsel af eventuelle nedskrivninger, hvis der ikke længere er grundlag for nedskrivningerne. Værdien af et materielt aktiv vil således ikke kunne overstige kostprisen med fradrag af afskrivninger.

Bestemmelsen i § 59 indeholder en definition af afskrivninger. Bestemmelsen foreskriver, at afskrivningsgrundlaget skal måles på ibrugtagningstidspunktet samt ved efterfølgende ændringer i de elementer, der indgår i afskrivningsgrundlaget. Som eksempler på ændringer i de elementer, der indgår i afskrivningsgrundlaget, kan nævnes forbedring af et materielt anlægsaktiv, nedskrivning, tilbageførsel af nedskrivning og ændring af scrapværdi.

Ad § 60

Bestemmelsen indeholder en undtagelse til reglerne i § 59. Efter § 60 skal investeringsejendomme løbende reguleres til dagsværdi, jf. IAS 40(33). Værdireguleringerne indregnes i resultatopgørelsen, jf. IAS 40(35). Metoder til fastsættelse af dagsværdien

for investeringsejendomme beskrives i bilag 8.

Ad § 61

Bestemmelsen indeholder i lighed med § 60 en undtagelse til reglerne i § 59. Bestemmelsen fastslår, at domicilejendomme skal reguleres til omvurderet værdi, som er dagsværdien på omvurderingstidspunktet med fradrag af efterfølgende akkumulerede afskrivninger og efterfølgende tab ved værdiforringelse (omvurderingsmodellen). Omvurdering skal foretages så hyppigt, at den regnskabsmæssige værdi ikke afviger væsentligt fra domicilejendommens dagsværdi på balancetidspunktet, jf. IAS 16 (31). Reglen om afskrivning følger af IAS 16(43-62), mens reglen om nedskrivning følger af IAS 36, jf. IAS 16(63).

Efter omvurderingsmodellen i IAS 16 skal værdistigninger ikke indregnes i resultatopgørelsen, men direkte på egenkapitalen. § 61 fastsætter derfor særregler for, hvorledes værdiændringer på domicilejendomme skal behandles, jf. IAS 16(39-40).

Metoder til fastsættelse af omvurderet værdi (dagsværdi) for domicilejendomme beskrives i bilag 8.

Ad § 62

Bestemmelsen indeholder målingsreglerne for anlægsaktiver, der kun midlertidigt er i virksomhedens besiddelse, og som afventer salg inden for kort tid, jf. § 16. Bestemmelsen finder også anvendelse på anlægsaktiver, som har været i langvarig besiddelse, men som på balancetidspunktet forventes afhændet inden for kort tid, jf. de kriterier, som er opregnet i § 16, og som også finder anvendelse i forhold til anlægsaktiver omfattet af denne bestemmelse. Bestemmelsen følger af IFRS 5.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til § 16.

Immaterielle aktiver

IAS-reglerne om immaterielle aktiver findes i IAS 38. Reglerne kræver, at immaterielle aktiver skal indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at de forventede økonomiske fordele, som kan henføres til aktivet, vil tilgå virksomheden, og aktivets kostpris kan måles pålideligt. Betingelserne indebærer, at en lang række omkostninger, der kunne betragtes som aktiver for virksomheden, ikke kan indregnes i balancen, men skal omkostningsføres, når de afholdes. Omkostninger, der således ikke kan indregnes som aktiver er f.eks. etablerings- og opstartsomkostninger, uddannelsesomkostninger, markedsføringsomkostninger og omkostninger til flytning eller reorganisering af virksomheden. Standarden fastslår endvidere, at internt oparbejdet goodwill, mærkenavne, kundelister og lignende ikke må indregnes som immaterielle aktiver.

Efter IAS 38 skal immaterielle aktiver indregnes til kostpris. Den efterfølgende måling skal – ligesom tilfældet er for materielle anlægsaktiver efter IAS 16 – foretages til kostprisen med fradrag af systematiske afskrivninger og eventuelle nedskrivninger. Som tilfældet ligeledes er for materielle anlægsaktiver tillader IAS 38, at immaterielle aktiver kan omvurderes til dagsværdi, jf. IAS 38 (75-87).

Goodwill behandles ikke i IAS 38, men i IFRS 3 om virksomhedssammenslutninger.

Immaterielle aktiver er, når bortses fra koncerngoodwill, sædvanligvis af beskedent omfang i finansielle virksomheder. Der vil dog kunne forekomme udviklingsomkostninger samt software, der vil skulle aktiveres efter IAS-reglerne.

Ad § 63

Stk. 1 fastslår, at immaterielle aktiver skal indregnes.

Stk. 2 opregner en række betingelser for, at udviklingsomkostninger kan aktiveres, jf. IAS 38(45-50).

Stk. 3 opremser en række omkostningstyper, som ikke opfylder kriterierne for at kunne indregnes som aktiver. Eksemplerne svarer til dem, der er nævnt i standarden, jf. IAS 38 (36, 42 og 56-57).

Ad § 64

Bestemmelsen fastslår, hvorledes immaterielle aktiver skal måles efter første indregning. Bestemmelsen omhandler ikke goodwill, der er behandlet i § 145.

Immaterielle aktiver skal måles til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger og nedskrivninger, jf. IAS 38(74). Muligheden for at foretage omvurdering til dagsværdi, jf. IAS 38(75), er således ikke indarbejdet i reglerne.

Som noget nyt forudsætter afskrivning, at aktivet vurderes at have en endelig brugstid, jf. IAS 38(89). Samtidig er det hidtidige krav om, at brugstiden ikke kan overstige 20 år, afskaffet. For vejledning til fastsættelse af brugstid, afskrivningsmetode m.v. henvises til IAS 38(88-96) samt de hertil knyttede eksempler (IE) opregnet i bilaget til IAS 38.

Leasing

Ad § 65

IAS-reglerne om leasing findes i IAS 17. Reglerne sonderer mellem finansiell leasing og operationel leasing. Definitionerne findes i bilag 1. Finansielle virksomheder kan være såvel leasinggiver som leasingtager. Reglerne om leasing finder ikke anvendelse, hvis det leasede aktiv er et finansielt instrument. Årsregnskabsloven indeholder ikke eksplicite regler om leasing.

Efter § 65, stk. 1 og 2, skal finansielt leasede aktiver indregnes og måles som et materielt anlægsaktiv i leasingtagers balance på samme måde, som hvis aktivet var erhvervet ved køb. Nutidsværdien af de samlede leasingforpligtelser, som leasingtager har påtaget sig, skal indregnes som en forpligtelse. Ved beregning af nutidsværdien anvendes leasingkontraktens interne rente, hvis det er muligt at bestemme denne. Er det ikke muligt at bestemme denne, anvendes leasingtagers marginale lånerente.

Hos leasinggiver vil en finansiel leasingaftale skulle indregnes i balancen som et aktiv med en værdi, der svarer til nutidsværdien af leasingtagers leasingforpligtelser, jf. stk. 3.

Operationelt leasede aktiver skal derimod ikke indregnes som et aktiv hos leasingtager, jf. stk. 4. Leasingafgifter vil følgelig blive indregnet som en omkostning i takt med, at de afholdes. Hos leasinggiver vil operationelt leasede aktiver skulle indregnes som et materielt anlægsaktiv, jf. §§ 58 og 59.

Hensatte forpligtelser

IAS-reglerne om hensatte forpligtelser findes i IAS 37. Hensatte forpligtelser er forpligtelser, hvor der er usikkerhed om indfrielsestidspunktet eller det beløb, der er nødvendigt for at indfri forpligtelsen. Definitionen findes i bilag 1.

Ad § 66

Stk. 1 opregner de generelle kriterier for indregning af hensatte forpligtelser, jf. IAS 37(14).

Stk. 2 fastslår, at der skal indregnes en hensat forpligtelse i forbindelse med tabsgivende kontrakter. Der vil normalt ikke skulle indregnes noget i forbindelse med indgåelse af en kontrakt, før den effektueres, fordi ydelse og modydelse under kontrakten almindeligvis vil gå lige op. Hvis det undtagelsesvist må konstateres, at en kontrakt efter indgåelse må skønnes at blive tabsgivende, skal der indregnes en hensat forpligtelse, jf. IAS 37(66).

For et kreditinstitut kan en tabsgivende kontrakt eksempelvis være ikke-udnyttede dele af et lånetilsagn eller en kassekredit. Det er en forudsætning for indregning af en hensat forpligtelse i forbindelse med sådanne kontrakter, at pengeinstituttet er afskåret fra at hindre kunden i at udnytte rammen på lånetilsagnet eller kassekreditte, og at den forventede udnyttelse i øvrigt opfylder kravet om at være tabsgivende for kreditinstituttet. Den hensatte forpligtelse skal vurderes og opgøres særskilt og kan således ikke indregnes sammen med en eventuel nedskrivning på et udlån til samme kunde, jf. omtalen i Finanstilsynets orienteringsbrev af 17. december 2004 samt i notat om ikke anvendelige fremgangsmåder sendt med Finanstilsynets orienteringsbrev af 8. juli 2005, som findes bagerst i bemærkningerne.

Stk. 3 svarer til IAS 37(36).

Stk. 4 og 5 om diskontering af hensatte forpligtelser svarer til IAS 37(45 og 47).

Stk. 6 har baggrund i reglerne i IAS 39(47, litra c). Efter denne bestemmelse skal en finansiel garanti indregnes til dagsværdi, dvs. formodningsvis til et beløb svarende til den risikopræmie eller provision, der er modtaget for at stille garantien. Denne forpligtelse skal nedbringes systematisk over risikoperioden, medmindre garantien må forventes at blive aktuel, således at der skal hensættes et højere beløb.

Ad § 67

Bestemmelsen omhandler reguleringen af hensatte forpligtelser efter første indregning. Bestemmelsen skal sikre, at hensatte forpligtelser løbende vurderes, således at der hverken hensættes for meget eller for lidt i forhold til aktuelle skøn.

Stk. 1 svarer til IAS 37(59).

Stk. 2 svarer til IAS 37(61).

Ad § 67 a

IAS-reglerne om personaleydelse findes i IAS 19. Bestemmelsen i § 67 a fastslår hovedprincippet i IAS 19, nemlig at det er optjeningsperioden, dvs. den periode, hvor den ansatte yder arbejdspræstationen, der er afgørende for, hvornår modydelsen i form af løn eller andre personalegoder, skal omkostningsføres. Omfattet af bestemmelsen er således eksempelvis løn, feriepenge, ret til betalt ferie, bilordning, jubilæumsgratiale, bonusordninger og "frynsegoder", som ansatte modtager som betaling for arbejdsindsatsen. Bestemmelsen finder anvendelse, uanset om de pågældende ydelser og goder leveres i form af penge eller i naturalier.

Ved målingen af forpligtelser i forbindelse med ydelser, som afhænger af, om den ansatte forbliver i virksomheden i en vis periode (eksempelvis jubilæumsgratiale) tages hensyn til sandsynligheden for, at de ansatte forlader virksomheden, inden de opnår ret til den pågældende ydelse.

IAS 19 sonderer mellem langfristede og kortfristede personaleydelse. Stk. 1 finder anvendelse på begge typer. Kortfristede personaleydelse er defineret ved, at ydelsen betales til den ansatte inden 12 måneder efter arbejdsydelsen er præsteret. I henhold til IAS 19 skal forpligtelser i forbindelse med kortfristede personaleydelse – i modsætning til forpligtelser i forbindelse med langfristede personaleydelse – indregnes med det skyldige beløb eller værdien af den skyldige ydelse uden diskontering, jf. IAS 19(10). Dette er fastslået i stk. 2.

Ad § 68

Pensionstilsagn er en særlig personaleydelse, der også behandles i IAS 19. I Danmark er det ikke tilladt virksomheder at give pensionstilsagn over for andre ansatte end direktører. Betydningen af pensionsforpligtelser over for ansatte er derfor almindeligvis begrænset i danske virksomheders regnskaber. På den baggrund synes der ikke at være behov for at udpensle reglerne i IAS 19 i et dansk IAS-foreneligt regelsæt.

Reglerne i § 68, stk. 1 og 2, forekommer at være tilstrækkelige til at sikre, at pensionsforpligtelser – i det omfang de forekommer – indregnes og måles på en måde, der er foreneligt med IAS.

Danske virksomheder kan have pensionsforpligtelser i videre omfang i udenlandske dattervirksomheder, ligesom danske virksomheder kan have tilknyttet en firmapensionskasse. Den regnskabsmæssige behandling af tilknyttede firmapensionskasser er også behandlet i IAS 19. Sådanne særlige forhold omhandles ikke af bestemmelsen.

Aktiebaseret vederlæggelse

Ad § 69

IAS-reglerne om aktiebaseret vederlæggelse findes i IFRS 2. Ved aktiebaseret vederlæggelse menes vederlæggelse, hvor virksomheden erhverver aktiver eller tjenesteydelse mod virksomhedens egenkapitalinstrumenter, herunder f.eks. aktieoptioner. Aktiebaseret vederlæggelse finder typisk sted som en del af lønnen til virksomheders medarbejdere, men kan også forekomme i forbindelse med erhvervelse af andre tjenesteydelser eller aktiver. Hvis virksomheden erhverver et aktiv ved en aktiebaseret vederlæggelse, og aktivet opfylder indregningskriteriet, vil balancen stige med aktivets værdi, og egenkapitalen vil stige med det tilsvarende beløb svarende til, at leverandøren af det pågældende aktiv har fået en andel af virksomhedens egenkapital svarende til aktivets værdi.

I tilfælde, hvor den aktiebaserede vederlæggelse udgør en del af aflønningen af medarbejdere, vil der ikke kunne indregnes et aktiv. Der vil i stedet skulle indregnes en omkostning i resultatopgørelsen svarende til den arbejdsydelse, som den aktiebaserede aflønning er betaling for. Oftest vil det dog ikke i en sådan situation være muligt at måle værdien af den arbejdsydelse, som medarbejderen leverer til gengæld for den aktiebaserede aflønning. Værdien må i sådanne tilfælde måles indirekte som dagsværdien af det egenkapitalinstrument, som virksomheden har udstedt.

IFRS 2 omhandler 3 typer af aktiebaseret vederlæggelse. Den første type er vederlæggelse, som direkte finder sted i form af et egenkapitalinstrument udstedt af virksomheden. Den anden type er vederlæggelse, der finder sted i kontanter, men hvor betalingens størrelse fastlægges ved hjælp af værdien af selskabets aktier. Den tredje type er vederlæggelse, hvor en af parterne kan vælge mellem betaling i form af et egenkapitalinstrument og betaling kontant.

Den anden type af aktiebaseret vederlæggelse bliver regnskabsført på traditionel vis, idet der posteres en forpligtelse svarende til værdien af de egenkapitalinstrumenter, der er fastlagt. Forpligtelsen værdireguleres løbende, indtil forpligtelsen er afviklet. Den sidste type skal indregnes under egenkapital eller forpligtelser afhængig af kontraktens bestemmelser, dvs. som en blanding af de to første.

§ 69 omhandler alene den første type aktiebaseret vederlæggelse og er indskrænket, så den kun finder anvendelse i forbindelse med aktiebaseret vederlæggelse af ledelse og medarbejdere. Baggrunden er, at alene denne type aktiebaseret vederlæggelse skønnes at være af relevans for hovedparten af danske finansielle virksomheder.

Skat

Ad § 70

IAS-reglerne vedrørende indregning af skat findes i IAS 12. Standarden kræver, at der skal indregnes udskudte skatteaktiver og –forpligtelser af midlertidige forskelle efter gældsmetoden.

Hovedprincipperne i IAS 12 er fastsat i § 12. Standarden sonderer mellem aktuelle skatteforpligtelser og -aktiver (stk. 1), jf. IAS 12(12-14), og udskudte skatteforpligtelser og -aktiver (stk. 2), jf. IAS 12(15ff.)

Regnskabsmæssig sikring

IAS-reglerne om regnskabsmæssig behandling af sikringstransaktioner ("hedge accounting") findes i IAS 39(71-102). Reglerne er efter udstedelsen af den reviderede IAS 39 i december 2003 suppleret med regler fra marts 2004 om sikring af renterisikoen i porteføljer, såkaldt "makrohedging". Reglerne om makrohedging er indarbejdet i IAS 39(81-81A) og er nærmere behandlet i IAS 39(AG99C-AG99D) og ved illustrative eksempler (IE) i et bilag til IAS 39.

I henhold til IAS-reglerne findes tre forskellige typer sikring:

- 1) Sikring, der afdækker risikoen for ændringer i aktivers eller forpligtelsers dagsværdi, sikring af dagsværdi ("fair value hedge"),
- 2) sikring, der afdækker risikoen på størrelsen af fremtidige betalingsstrømme ("cash flow hedge") og
- 3) sikring af en investering i en udenlandsk enhed.

Sikring etableres som hovedregel ved hjælp af afledte finansielle instrumenter, der er erhvervet med henblik på at neutralisere værdiændringer på bestemte aktiver eller forpligtelser. Afledte finansielle instrumenter, skal i henhold til IAS-reglerne altid måles til dagsværdi. Behovet for særlige regnskabsregler i forbindelse med sikring opstår, når de poster, der sikres, ikke tilsvarende måles til dagsværdi. De modgående værdiændringer i de poster, der sikres, vil således ikke uden videre reflekteres i regnskabet, og der vil følgelig blive indregnet nogle værdisvingninger (på det afledte finansielle instrument) i regnskabet. Den tilsigtede effekt med sikringstransaktionen – nemlig at undgå værdisvingningerne samlet set – vil dermed ikke blive afspejlet i regnskabet.

Behovet for at anvende reglerne om sikring til dagsværdi opstår således kun, når de aktiver eller forpligtelser, der sikres, ikke måles til dagsværdi. Som altovervejende hovedregel vil reglerne om sikring til dagsværdi derfor finde anvendelse i forbindelse med sikring af renterisikoen på udlån og forpligtelser. Renterisikoen kan eksistere, enten fordi udlånene og forpligtelserne er fast forrentede, eller fordi renten først i praksis kan justeres efter en periode. Den tilstræbte neutralisering af værdiændringerne opnås regnskabsmæssigt ved at værdiregulere de sikrede aktiver eller forpligtelser til dagsværdi for så vidt angår den risiko, der er sikret.

Sikring af dagsværdi kan i henhold til reglerne i IAS 39 også være relevant i relation til aktiver, der er klassificeret som aktiver disponible for salg. Værdireguleringen af disse aktiver foretages i henhold til IAS 39 direkte på egenkapitalen. Når risikoen for værdiændringer er sikret, kan værdiændringerne på aktiver, der ellers er klassificeret som aktiver disponible for salg, indregnes i resultatopgørelsen. Derved opnås, at værdireguleringen af det sikrede aktiv indregnes på samme måde som værdireguleringen

af det afledte finansielle instrument, der sikrer risikoen – nemlig i resultatopgørelsen. Da kategorien, aktiver disponible for salg, ikke anvendes i de danske regler, er der ikke behov for denne type regnskabsmæssig sikring i de danske regler.

For så vidt angår valutakurssikring, vil der som hovedregel heller ikke være behov for en særlig regnskabsmæssig behandling, fordi finansielle instrumenter typisk vil blive valutakursreguleret over resultatopgørelsen til aktuelt kursniveau, selv når der er tale om finansielle instrumenter, der måles til amortiseret kost. Værdireguleringen vil dermed uden særlige regler blive behandlet parallelt med værdireguleringen af et eventuelt afledt instrument, der afdækker valutakursrisikoen.

Den anden type sikring, der er omhandlet af IAS 39 er sikring af betalingsstrømme. Sikringen går i denne type ud på at sikre værdien af forventede fremtidige betalinger. En sådan sikring kan f.eks. være relevant i forbindelse med variabelt forrentede aktiver, hvor virksomheden ønsker at sikre størrelsen af de fremtidige rentebetalinger og gøre dem uafhængige af renteændringer. Værdiændringerne på et afledt instrument, der sikrer størrelsen af sådanne fremtidige rentebetalinger, vil som udgangspunkt skulle indregnes i resultatopgørelsen. Imidlertid vil de sikrede rentebetalinger først blive indregnet i resultatopgørelsen i takt med, at de modtages. Med henblik på at opnå, at de sikrede betalinger og værdiændringerne på sikringsinstrumentet påvirker resultatopgørelsen samtidig, fastlægges det, at værdiændringerne på sikringsinstrumentet kan indregnes direkte på egenkapitalen for først senere at blive indregnet i resultatopgørelsen samtidig med de sikrede betalinger.

Den tredje type sikring vedrører investeringer i en udenlandsk enhed. Effekten af valutakursændringer af en udenlandsk enhed skal indregnes direkte på egenkapitalen. Der er derfor behov for at sikre, at en eventuel sikring af valutakursrisikoen vedrørende investeringer i en udenlandsk enhed tilsvarende kan indregnes direkte på egenkapitalen. I modsætning til hvad der er tilfældet for sikring af renterisici kan sikringsinstrumentet i forbindelse med sikring af valutakursrisici være et ikke-afledt finansielt instrument. Der er med andre ord mulighed for, at sikringsforholdet vedrørende valutakursrisikoen på en udenlandsk enhed kan etableres ved hjælp af finansielle forpligtelser i den pågældende valuta.

IASB udstedte i marts 2004 en ændring til IAS 39, der muliggør, at regnskabsmæssig sikring af renterisici i specielt banker nemmere kan etableres. Ændringen kræver ikke som de hidtidige regler i IAS 39, at sikringsforholdet i forbindelse med renterisici nødvendigvis skal etableres mellem bestemte på forhånd udpegede aktiver eller forpligtelser og sikringsinstrumentet. I stedet gør ændringen det muligt, at et sikringsforhold kan etableres med et sikringsinstrument i forhold til nettorenterisikoen på en portefølje af aktiver og forpligtelser, hvorved de nødvendige dokumentationsprocedurer bliver væsentligt lettet.

Ad § 71

Stk. 1 fastslår grundreglen i forbindelse med sikring af dagsværdi. Sikringen kan kun etableres ved hjælp af et afledt finansielt instrument. Når sikringsforholdet er etableret indregnes de værdiændringer på den sikrede post, som er omfattet af sikringen i

resultatopgørelsen. Når sikringen er effektiv vil værdiændringen på den sikrede post og på sikringsinstrumentet begge indgå i resultatopgørelsen og opveje hinanden. Definitionen af sikringsforhold fremgår af bilag 1. Stk. 1 vil i praksis finde anvendelse, når renterisikoen på fast forrentede udlån eller forpligtelser afdækkes ved hjælp af et afledt finansielt instrument.

Stk. 2 omhandler sikring af dagsværdien af et aktiv eller en forpligtelse, som ikke er indregnet i balancen. En sådan sikring kan kun etableres, når den sikrede post er en betaling, der indgår som element i en indgået aftale. Da den sikrede betaling ikke er indregnet i balancen kræver denne form for sikring, at eventuelle værdiændringer – og kun de sikrede værdiændringer – indregnes som et aktiv eller en forpligtelse. Når den aftalte betaling gennemføres og der i den forbindelse erhverves et aktiv eller en forpligtelse, justeres værdien af dette aktiv eller denne forpligtelse med de samlede værdiændringer, der måtte være indregnet i forbindelse med sikringen.

Ad § 72

Bestemmelsen omhandler de særlige regler i forbindelse med sikring af renterisikoen på porteføljer, der er indeholdt i tilføjelsen til IAS 39 udstedt i marts 2004.

Ad § 73

Bestemmelsen fastslår grundreglen i forbindelsen med sikring af betalingsstrømme, nemlig at værdiændringen på sikringsinstrumentet skal indregnes direkte på egenkapitalen. § 77 indeholder reglerne for, hvorledes de akkumulerede værdiændringer efterfølgende overføres til resultatopgørelsen.

Ad § 74

Bestemmelsen fastslår reglen for den regnskabsmæssige behandling af sikring af en investering i en udenlandsk enhed. Bestemmelsen finder anvendelse i forbindelse med sikring af valutakursrisikoen. Værdiændringer på sikringsinstrumentet skal indregnes direkte på egenkapital og vil først skulle indregnes i resultatopgørelsen ved afhændelse af den pågældende udenlandske enhed.

Ad § 75

Bestemmelsen indeholder betingelserne for, at et sikringsforhold regnskabsmæssigt kan behandles som sådant. Betingelserne findes i IAS 39(88). Af bestemmelsens stk. 1, nr. 2, fremgår, at der skal være en høj grad af effektivitet i sikringen. Herved forstås, at der skal være en høj grad af overensstemmelse mellem ændringer i dagsværdien af den sikrede post eller ændringer i den sikrede betalingsstrøm og de modgående værdiændringer i sikringsinstrumentet.

Ad § 76

Bestemmelsen indeholder reglerne for, hvornår den særlige regnskabsmæssige behandling af sikringstransaktioner skal ophøre. Bestemmelsen er en sammenskrivning af reglerne i IAS 39(91 og 101).

Ad § 77

Bestemmelsen fastsætter reglerne for, hvornår de beløb, der er indregnet direkte på

egenkapitalen i forbindelse med sikring af betalingsstrømme, jf. § 73, skal overføres til resultatopgørelsen.

Resultatopgørelsen

Ad § 78

Bestemmelsen svarer til årsregnskabslovens § 28. Definitionen af indtægter og omkostninger er fastsat i bilag 1.

Ad § 79

Bestemmelsens 1. og 2. pkt. fastslår hovedreglen, hvorefter indtægter indregnes i resultatopgørelsen i takt med, at de indtjenes, og omkostninger i takt med, at de afholdes, samt at værdireguleringer, afskrivninger og nedskrivninger i regnskabsperioden ligeledes som udgangspunkt skal indregnes i resultatopgørelsen, jf. § 49 i årsregnskabsloven. Det er således forudsat, at reglerne i IAS 39 om aktiver, der er disponible for salg, ikke skal finde anvendelse. I henhold til disse regler skal værdiregulering af disse aktiver indregnes direkte på egenkapitalen og ikke i resultatopgørelsen.

Bestemmelsens 3. pkt. fastsætter undtagelser fra hovedreglen om, at værdireguleringer skal indregnes i resultatopgørelsen og indeholder en udtømmende opremsning af alle undtagelsestilfælde af værdireguleringer, der ikke skal indregnes i resultatopgørelsen.

Ændring af regnskabspraksis

Bestemmelserne om ændring af regnskabspraksis følger af IAS 8, der bl.a. indeholder regler om ændring af regnskabspraksis, ændring af regnskabsmæssige skøn og retning af fejl fra tidligere regnskabsperioder.

Ad § 80

Bestemmelsen regulerer tilfælde, hvor der foretages ændringer i regnskabspraksis, der påvirker værdien af regnskabsposter. Ændring af regnskabspraksis vil som oftest kun forekomme, når ændringen nødvendiggøres af ændrede regnskabsregler. Når dette er tilfældet, vil der ofte blive fastsat særlige overgangsregler, der fastlægger, hvorledes ændringen skal behandles regnskabsmæssigt. Reglerne i § 80 finder kun anvendelse, hvis der ikke er fastsat sådanne særlige overgangsregler.

Stk. 1 fastslår, at en ny regnskabsmetode skal anvendes bagudrettet (retrospektivt). Det vil sige at, regnskabet, herunder sammenligningstal og femårsoversigt, skal udarbejdes som om, den nye metode altid havde været i anvendelse.

Stk. 2 fastslår, hvorledes der skal forholdes, hvis den bagudrettede ændring af regnskabsposterne ikke i fuldt omfang er mulig. I så fald foretages metodeændringen på regnskabsposterne fra det tidligst mulige tidspunkt.

Ændring af regnskabsmæssige skøn og fejl

Ad § 81

Bestemmelsen omhandler behandlingen af ændrede regnskabsmæssige skøn. Bestemmelsen fastslår, at virkningen af ændrede regnskabsmæssige skøn skal indregnes fremadrettet i regnskabet i overensstemmelse med, hvorledes det oprindelige skøn blev indregnet, jf. IAS 8(32-38) og § 52, stk. 1, i årsregnskabsloven.

Ad § 82

Bestemmelsen fastslår, hvorledes fejl i tidligere årsregnskaber skal korrigeres. Fejlen skal rettes bagudrettet på samme måde, som hvis der var tale om en ændring i regnskabspraksis, jf. IAS 8(41-48). Reglen gælder principielt alle fejl. Det følger dog af bestemmelsen, at den kun finder anvendelse, når den pågældende fejl er væsentlig.

Finanstilsynets orienteringsbrev af 6. december 2006, der findes bagerst i bemærkningerne, indeholder en nærmere omtale af virksomhedernes "Pligt til at korrigere konstaterede fejl", jf. brevets pkt. 1, herunder en omtale af forskelle i den regnskabsmæssige behandling, når fejlen er henholdsvis væsentlig og uvæsentlig, jf. brevets pkt. 2.

Kapitel 4 - Oplysninger**Generelt****Ad § 83**

Bestemmelsen er en generel regel, der fastslår, at der i årsrapporten skal gives de supplerende oplysninger, som – ud over dem som er krævet i kapitlet - er nødvendige for at give et retvisende billede. Bestemmelsen er i overensstemmelse med IAS 1(103), jf. i øvrigt § 186, stk. 2, i lov om finansiell virksomhed.

Ad § 84

Bestemmelsen fastslår, at noteoplysninger så vidt muligt skal præsenteres i en systematisk rækkefølge samt, at oplysninger, der er knyttet til regnskabsposter, skal gives i form af en note til den pågældende regnskabspost. Medmindre andet fremgår ved de enkelte bestemmelser, er det de regnskabsmæssige værdier, som skal forklares. Bestemmelsen er i overensstemmelse med IAS 1(104).

Anvendt regnskabspraksis**Ad § 85**

Bestemmelsen fastsætter kravene til oplysninger om anvendt regnskabspraksis, som traditionelt gengives i form af et særskilt afsnit i årsrapporten. I IAS-reglerne er kravene til oplysninger anført i de enkelte standarder og ikke samlet i en enkelt standard. Reglerne i IAS 1, jf. IAS 1(108ff) fortolkes således, at oplysninger om væsentlige regnskabsmetoder (regnskabspraksis) skal gengives i et særskilt afsnit i årsrapporten. Kravene til oplysninger om anvendt regnskabspraksis findes i årsregnskabsloven i §§ 53-55 og § 87.

Kravet om oplysninger om anvendt regnskabspraksis går videre end blot et krav om gengivelse af regnskabsreglerne. Oplysningerne skal indeholde beskrivelse af, hvorledes reglerne konkret er udmøntet i det pågældende regnskab. Som eksempel kan nævnes, at den anvendte fremgangsmåde med hensyn til, om betalingsstrømmene ved opgørelse af individuelle nedskrivninger vurderes ud fra det mest sandsynlige udfald eller om baseres på sandsynlighedsvægtede udfald, jf. bemærkningerne til § 52, skal oplyses. Et andet eksempel er virksomhedens konkrete fremgangsmåde ved beregningen af gruppevise nedskrivninger, herunder beskrivelse af den gruppeopdeling, der er anvendt, hvilke hændelser der fører til nedskrivninger, det statistiske grundlag herfor osv.

Finanstilsynet har i orienteringsbrev af 20. november 2007, som findes bagerst i bemærkningerne, indskrærpet kravene til oplysninger om anvendt regnskabspraksis, jf. brevets pkt. 2.1.

I stk. 5-7 er fastsat oplysningskrav vedrørende ændringer i regnskabspraksis, ændringer i regnskabsmæssige skøn samt fejl. Bestemmelserne er baseret på oplysningskravene i IAS 8(28-29), IAS 8(39-40) samt IAS 8(49).

Ad § 86

Bestemmelsen fastslår, at hvis der er foretaget tilpasning af sammenligningstal, skal arten af tilpasningen, beløbet for den post som er tilpasset, samt hvorfor tilpasning er foretaget, oplyses. Bestemmelsen er i overensstemmelse med IAS 1(38).

Ad § 87

I henhold til § 188, stk. 3, i lov om finansiel virksomhed kan de grundlæggende forudsætninger for årsrapporten vedrørende periodisering, konsistens, bruttoværdi og formel og reel kontinuitet, dvs. lovens § 188, stk. 1, pkt. 6-9 samt lovens § 188, stk. 2, i særlige tilfælde fraviges. Hvis dette er tilfældet, skal der i henhold til lovens § 186, stk. 3, pkt. 2, ske noteoplysning. Der skal således gives en konkret og fyldestgørende begrundelse for fravigelsen med oplysning om, hvilken indvirkning, herunder så vidt muligt den beløbsmæssige indvirkning, fravigelsen har på virksomhedens henholdsvis koncernens aktiver og passiver, finansielle stilling samt resultat. Bestemmelsen er i overensstemmelse med IAS 1(18).

Noteoplysninger

Balancen

Finansielle instrumenter

Ad § 88

Bestemmelsen indeholder krav om oplysninger om finansielle instrumenter. Et lignende krav findes i IFRS 7(31).

Materielle anlægsaktiver

Ad § 89

Bestemmelsen indeholder kravene til oplysninger om materielle anlægsaktiver, bortset fra grunde og bygninger. Bestemmelsen svarer til § 57 i årsregnskabsloven, bortset fra, at oplysningskrav vedrørende opskrivninger ikke er medtaget, fordi reglerne for finansielle virksomheder ikke tillader opskrivninger af disse aktiver.

Ad § 90

Bestemmelsen indeholder tilsvarende krav som dem, der skal afgives for øvrige materielle anlægsaktiver, jf. § 89, men gældende for investeringsejendomme og domicilejendomme og tilpasset det forhold, at investeringsejendomme skal måles til dagsværdi, mens domicilejendomme skal måles til omvurderet værdi. Bestemmelsens stk. 1 og 2 følger af henholdsvis IAS 40(76) og IAS 16(73).

I overensstemmelse med IAS 40(75) og IAS 16(77) fastslår bestemmelsens stk. 3, at det skal oplyses, hvorvidt eksterne eksperter har været involveret i målingen af investeringsejendomme og domicilejendomme.

Finansielle aktiver**Ad § 91**

Bestemmelsen fastslår, at der for aktivpost 3. *Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker*, aktivpost 4. *Udlån og andre tilgodehavender til dagsværdi* og aktivpost 5. *Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris* i noterne skal foretages en opdeling på restløbetid inden for 5 angivne løbetidsbånd.

Er der tale om tilgodehavender, som skal tilbagebetales i rater, forstås ved restløbetiden det tidsrum, der ligger mellem balancetidspunktet og forfaldsdagen for hvert enkelt afdrag.

Bestemmelsen følger af artikel 40, stk. 3, litra a, i Rådets direktiv (86/635/EØF) om bankers og andre penge- og finansieringsinstitutters årsregnskaber og konsoliderede regnskaber.

Et tilsvarende krav om løbetidsopdeling af udlån og tilgodehavender findes ikke i IAS, jf. IFRS 7, der omhandler notekrav vedrørende finansielle instrumenter.

Ad § 92

Bestemmelsen fastslår, at der for aktivpost 3. *Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker* skal ske en opdeling på tilgodehavender på opsigelse hos centralbanker og tilgodehavender hos kreditinstitutter.

Bestemmelsen følger af skemaopstillingen for balance i artikel 4, stk. 3, i Rådets direktiv (86/635/EØF) om bankers og andre penge- og finansieringsinstitutters årsregnskaber og konsoliderede regnskaber.

Anfordringstilgodehavender hos centralbanker indgår under aktivposten kassebeholdning og føres følgelig ikke under tilgodehavender hos kreditinstitutter og central-

banker.

Ad § 93

Bestemmelsen fastslår, at virksomheder, der udøver pengeinstitutvirksomhed, skal specificere den relative fordeling af aktivpost 4. *Udlån og andre tilgodehavender til dagsværdi*, aktivpost 5. *Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris* og garantier grupperet på sektorer og brancher efter en fast opstillingsform. Specifikationen skal vises samlet for udlån og garantier.

IAS foreskriver generelt, at virksomheden skal oplyse om risikokoncentrationer, jf. IFRS 7(34 litra c).

Bestemmelsen finder alene anvendelse for pengeinstitutter.

Ad § 94

Bestemmelsen fastslår, at virksomheder, der udøver realkreditvirksomhed, skal angive det samlede beløb for aktivpost 4. *Udlån og andre tilgodehavender til dagsværdi* og aktivpost 5. *Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris* specificeret på udlånskategorierne realkreditudlån, restancer og udlæg samt øvrige udlån.

Bestemmelsen finder alene anvendelse for realkreditinstitutter.

Ad § 95

Bestemmelsen fastslår, at virksomheder, der udøver realkreditvirksomhed, skal angive den relative fordeling af realkreditudlån til dagsværdi på ejendoms kategorier efter en fast opstillingsform. Beregningen kan baseres på enten regnskabsmæssige eller nominelle værdier.

Omfattet af bestemmelsen er alene realkreditudlån. De 2 øvrige kategorier af udlån i realkreditinstitutter (restancer og udlæg samt andre udlån, jf. § 94) skal således ikke medtages i opstillingen.

Bestemmelsen finder alene anvendelse for realkreditinstitutter.

Ad § 96

Bestemmelsen fastslår, at virksomheder, der udøver realkreditvirksomhed, skal oplyse restancer og udlæg (som er én af 3 udlånskategorier, jf. § 94) opdelt på 3 underposter.

Bestemmelsen finder alene anvendelse for realkreditinstitutter.

Ad § 97

Bestemmelsen fastslår, at virksomheder, der udøver realkreditvirksomhed, skal specificere det samlede beløb for aktivpost 6. *Obligationer til dagsværdi* og aktivpost 7. *obligationer til amortiseret kostpris* efter en fast opstillingsform.

Bestemmelsen finder alene anvendelse for realkreditinstitutter

Ad § 98**Ad § 99**

Bestemmelsen fastsætter, at virksomheden skal oplyse dagsværdien for aktiver, den har valgt at klassificere som hold-til-udløb aktiver. Det følger af § 45, at hold-til-udløb aktiver efter første indregning skal måles til amortiseret kostpris.

Bestemmelsen skal sikre regnskabslæseren adgang til sammenlignelig information for virksomheder, der anvender kategorien hold-til-udløb aktiver, og virksomheder, der ikke anvender kategorien. Virksomheder, der anvender kategorien hold-til-udløb aktiver, vil skulle måle finansielle aktiver, der kategoriseres som hold-til-udløb aktiver, til amortiseret kostpris. Virksomheder, der ikke anvender kategorien hold-til-udløb aktiver, vil skulle måle tilsvarende finansielle aktiver til dagsværdi. Kravet om, at virksomheden for aktiver, der kategoriseres som hold-til-udløb aktiver, tillige skal oplyse om aktivernes dagsværdi, sikrer sammenlignelighed mellem i øvrigt identiske aktiver.

IFRS 7 kræver, at dagsværdien af alle finansielle instrumenter skal oplyses, jf. IFRS 7(25). Et tilsvarende generelt krav om oplysning om alle finansielle instrumenters dagsværdi findes ikke i bekendtgørelsen.

Eventualaktiver**Ad § 100**

Bestemmelsen er baseret på IAS 37(89)

Finansielle forpligtelser**Ad § 101**

Bestemmelsen fastslår, at der for passivpost 1. *Gæld til kreditinstitutter og centralbanker*, passivpost 2. *Indlån og anden gæld*, passivpost 4. *Udstedte obligationer til dagsværdi* samt passivpost 5. *Udstedte obligationer til amortiseret kostpris* skal ske en opdeling på restløbetid inden for 5 angivne løbetidsbånd.

Er der tale om gæld, som skal tilbagebetales i rater, forstås ved restløbetiden det tidsrum, der ligger mellem balancetidspunktet og forfaldsdagen for hvert enkelt afdrag.

Bestemmelsen følger af artikel 40, stk. 3, litra a) i Rådets direktiv (86/635/EØF) om bankers og andre penge- og finansieringsinstitutters årsregnskaber og konsoliderede regnskaber.

IFRS 7 kræver lignende oplysninger om løbetidsfordelingen af finansielle forpligtelser, jf. IFRS 7(39 litra a og B11)

Ad § 102

Bestemmelsen fastslår, at der for passivpost 2. *Indlån og anden gæld* skal ske en op-

deling på 4 angivne kategorier af indlån.

Bestemmelsen følger af artikel 40, stk. 3, litra a) i Rådets direktiv (86/635/EØF) om bankers og andre penge- og finansieringsinstitutters årsregnskaber og konsoliderede regnskaber.

Ad § 103

Bestemmelsen fastslår, at virksomheder, der udøver realkreditvirksomhed, skal specificere beløbet for passivpost 4. *Udstedte obligationer til dagsværdi* efter en fast opstillingsform.

Bestemmelsen finder alene anvendelse for realkreditinstitutter

Ad § 104

Ingen bemærkning.

Ad § 105

Ingen bemærkning.

Eventualforpligtelser

Ad § 106

Bestemmelsen svarer til § 64 i årsregnskabsloven. Bestemmelsen er et krav i henhold til 4. direktivs artikel 43, nr. 6-7. Bestemmelsen indeholder udelukkende oplysningskrav vedrørende forpligtelser, der har en sådan karakter, at de ikke er indregnet i balancen. Dette er typisk, fordi det ikke er sandsynligt, at forpligtelsen vil medføre et træk på virksomhedens økonomiske ressourcer, således at der ikke er tale om en forpligtelse, der opfylder definitionen på en forpligtelse, der skal indregnes, jf. dog nedenfor om minimumsforpligtelsen i forbindelse med garantier, for hvilke der er modtaget en præmie eller provision.

Stk. 2 er tilpasset kravet i IAS 37(86) om for hver kategori af eventualforpligtelser at give en kort beskrivelse af arten af eventualforpligtelsen, medmindre det er meget usandsynligt, at der vil ske et træk på virksomhedens økonomiske ressourcer. Værdien af eventualforpligtelserne på kategorier og samlet skal tillige oplyses. Værdien af eventualforpligtelser skal oplyses med såvel bruttobeløb som nettobeløb. Med bruttobeløb menes den maksimale størrelse af forpligtelsen. Med nettobeløb menes det bedste skøn over de omkostninger, der er nødvendige for på balancedagen at afvikle forpligtelsen. Det bedste skøn over de omkostninger, der er nødvendige for at afvikle forpligtelsen, er det beløb, som virksomheden ud fra en rationel betragtning vil skulle betale for på balancedagen at afvikle forpligtelsen eller overføre den til tredjemand. Nettobeløbet kan oplyses talmæssigt eller verbalt.

Har en virksomhed stillet en garanti, vil den del af garantien, som svarer til den modtagne præmie eller provision, skulle indregnes som en hensat forpligtelse og afskrives systematisk over risikoperioden i henhold til regnskabsbekendtgørelsens § 66, stk. 6. På det tidspunkt, hvor garantien stilles, må det forudsættes, at den modtagne præmie

modsvarende risiko. Der vil derfor ikke på dette tidspunkt skulle indregnes en yderligere hensat forpligtelse på garantien ud over minimumsforpligtelsen i henhold til regnskabsbekendtgørelsens § 66, stk. 6. Derimod vil virksomheden i henhold til regnskabsbekendtgørelsens § 106, stk. 2, skulle oplyse størrelsen af den ikke hensatte del af garantien (alternativt oplyse størrelsen af hele garantien med oplysning om, at der er indregnet en hensat forpligtelse svarende til minimumsforpligtelsen, jf. regnskabsbekendtgørelsens § 66, stk. 6), medmindre at det er meget usandsynligt, at garantien bliver gjort effektiv. Herudover vil virksomheden skulle oplyse nettobeløbet dvs. det bedste skøn over de omkostninger, der er nødvendige for på balancedagen at afvikle eventualforpligtelsen. I eksemplet vil det bedste skøn over de omkostninger, der er nødvendige for på balancedagen at afvikle eventualforpligtelsen (nettobeløbet) på tidspunktet for garantistillelsen være nul, hvilket virksomheden vil skulle oplyse tal-mæssigt eller verbalt.

Formuleringen af stk. 2 opfylder således 4. direktivs krav i artikel 43, nr. 7, om at vise den samlede størrelse af økonomiske forpligtelser, som ikke er opført i status Herudover opfyldes kravet i IAS 37(86) om at vise et skøn over eventualforpligtel-sens økonomiske virkning (dvs. et nettobeløb) og en indikation af usikkerheden om den beløbsmæssige størrelse (dvs. et bruttobeløb).

Nedskrivninger på fordringer

Ad § 107

Bestemmelsen i stk. 1 fastslår, at virksomheder skal oplyse om nedskrivninger på udlån separat for gruppevis nedskrivninger og individuelle nedskrivninger.

Ad § 108

Bestemmelsen fastsætter en risikooplysning for den del af virksomhedens udlån og tilgodehavender, hvorpå der er indtruffet objektiv indikation for værdiforringelse i henhold til §§ 52 og 53. Virksomheden skal for disse udlån og tilgodehavender oplyse beløbet før og efter nedskrivninger. Opgørelsen skal alene omfatte den del af virksomhedens udlån og tilgodehavender, som ikke er fuldt nedskrevne.

Regnskabsmæssig sikring

Ad § 109

Bestemmelserne indeholder notekrav i forbindelse med regnskabsmæssig sikring. Bestemmelsen er i overensstemmelse med IFRS 7(22).

Resultatopgørelsen

Ad § 110

Ingen bemærkning.

Ad § 111

Ingen bemærkning.

Ad § 112

Ingen bemærkning.

Ad § 113

Ingen bemærkning.

Ad § 113 a

Bestemmelsen fastsætter, at resultatopgørelsens post 4. Gebyrer og provisionsindtægter skal specificeres i nærmere angivne bestanddele. En af disse bestanddele er lånesagsgebyrer. Lånesagsgebyrer, der indgår som en integreret del af forretningens effektive rente, føres i resultatopgørelsen som en renteindtægt og er således ikke omfattet af specifikationen efter § 113 a.

Eksempler på lånesagsgebyrer, som udgør en integreret del af den effektive rente, er indtægter fra gennemførelse af lånetransaktioner, indtægter fra lånetilsagn, såfremt det vurderes sandsynligt (50 % eller mere), at lånet efterfølgende vil blive effektueret samt indtægter fra udarbejdelse af dokumenter. Sådanne lånesagsgebyrer føres som anført i resultatopgørelsen under renteindtægter.

Et eksempel på lånesagsgebyrer, som ikke udgør en integreret del af den effektive rente, er indtægter fra lånetilsagn, hvor det ikke vurderes sandsynligt (mindre end 50 %), at lånet efterfølgende vil blive effektueret. Et sådant lånesagsgebyr føres under gebyrer og provisionsindtægter og er således omfattet af specifikationen i henhold til § 113 a.

Det er således ikke alle lånesagsgebyrer, som vil indgå under specifikationen i henhold til § 113 a.

Vedrørende en uddybning af den regnskabsmæssige behandling af gebyrer og provisionsindtægter henvises der til bemærkningerne til § 30 og § 43, stk. 2.

Ad § 114

Posten indeholder værdireguleringer af aktiver og forpligtelser, der måles til dagsværdi, valutakursreguleringer samt regulering af aktiver tilknyttet puljeordninger og indlån i puljeordninger. Den værdiregulering, der vedrører kreditrisikoen på debitorer for udlån og tilgodehavender, der måles til dagsværdi, føres dog under resultatopgørelsens post 11. *Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v.*

Ad §§ 115 og 116

Bestemmelserne fastsætter særlige notekrav til investeringsforvaltningsselskaber, der ikke har tilladelse til at udøve værdipapirhandelsvirksomhed.

Specielt vedrørende § 115 gælder det, at i det omfang, det er relevant, vil de opkrævede honorarer og vederlag fra administrerede investeringsforeninger og specialforeninger indeholdt i resultatopgørelsens post 1. *Administrationsgebyrer* hensigtsmæssigt kunne opdeles på følgende bestanddele:

- "rene" administrationsomkostninger (der tilfalder investeringsforvaltningsselskabet),
- rådgivningshonorarer, der videregives til værdipapirhandlere,
- markedsføringsomkostninger,
- gebyrer til de administrerede foreningers depotselskab,
- andet.

Ad § 117

Bestemmelsen er en implementering af oplysningskrav i IAS 12, der erstatter oplysningskravene i de gældende regnskabsbekendtgørelser for henholdsvis pengeinstitutter, realkreditinstitutter og fondsmæglerselskaber.

I stk.1 implementeres kravet i IAS 12(79).

Stk. 2, som implementerer IAS 12(81)(c), gør det muligt for brugere af årsregnskaber at forstå, hvorvidt forholdet mellem skatteomkostning (skatteindtægt) og regnskabsmæssigt overskud er usædvanligt, samt at forstå de væsentlige faktorer, der kunne påvirke dette forhold i fremtiden. Forholdet mellem skatteomkostning (skatteindtægt) og regnskabsmæssigt overskud kan påvirkes af faktorer såsom indtægt, der er fritaget for beskatning, omkostninger, som ikke er fradragsberettigede ved opgørelsen af skattepligtig indkomst (skattemæssigt underskud), virkningen af skattemæssigt underskud samt virkningen af udenlandske skattesatser, jf. IAS 12(84).

Stk. 3. implementerer IAS 12(81)(g). Bestemmelsen opfylder tillige 4.direktivs artikel 43, nr. 11.

Ad § 118

Ingen bemærkning.

Ad § 119

Bestemmelsen svarer til årsregnskabslovens § 65, stk. 1, og årsregnskabslovens § 96, stk. 1, bortset fra, at årsregnskabsloven foreskriver, at virksomheden skal oplyse nettoomsætning (ÅRL § 65, stk. 1) og ordinært resultat før finansielle indtægter og omkostninger (ÅRL § 96, stk. 1), mens § 119 foreskriver, at virksomheden i det mindste skal oplyse summen af netto rente- og gebyrindtægter og kursreguleringer fordelt på aktiviteter og på geografiske markeder, hvis aktiviteterne henholdsvis markederne afviger indbyrdes.

Der skal kun ske opdeling, hvis forskellen mellem aktiviteterne indbyrdes og markederne indbyrdes er betydelig. Herudover gælder det, at det enkelte segment skal have en vis størrelse for at blive rapporteringspligtigt. Et mindre pengeinstitut, som i det væsentlige driver indlåns- og udlånsvirksomhed i lokalområdet, vil ikke skulle foretage en opdeling i aktiviteter og markeder. Driver pengeinstituttet tillige indlåns- og udlånsvirksomhed fra en udenlandsk enhed, vil der fortsat være tale om samme aktivitet, hvorfor der ikke vil skulle ske en opdeling på aktiviteter. Derimod vil pengeinstituttet i denne situation naturligt skulle foretage en opdeling på geografiske markeder. Til vurdering af, om der foreligger et eller flere forretningssegmenter og geogra-

fiske segmenter vil regnskabsudarbejderen almindeligvis skulle henholde sig til opbygningen af virksomhedens organisationsstruktur og interne ledelsesrapportering, som må antages at afspejle virksomhedens egenart.

IAS 14 om segmentoplysninger opererer tilsvarende med forretningssegmenter og geografiske segmenter, hvor disse er karakteriseret ved hver især at adskille sig fra øvrige forretningssegmenter og geografiske segmenter med hensyn til risici og lønsomhed. IAS 14(9) anfører følgende faktorer, der skal indgå ved vurderingen af, om der foreligger et forretningssegment:

- 1) produkternes eller tjenesteydelsernes art,
- 2) produktionsprocessernes art,
- 3) produktets eller tjenesteydelsens kundetype eller –gruppe,
- 4) de anvendte distributionsmetoder for produktet eller tjenesteydelsen, og
- 5) eventuelle særlige lovgivningsmæssige rammer, eksempelvis for bankvirksomhed, forsikringsvirksomhed eller offentlig forsyningsvirksomhed.

IAS 14(9) anfører følgende faktorer, der skal indgå ved vurderingen af, om der foreligger et geografisk segment:

- 1) lighed mellem økonomiske og politiske forhold,
- 2) forholdet mellem aktiviteter i forskellige geografiske områder,
- 3) afstand mellem aktiviteterne,
- 4) særlige risici forbundet med aktiviteter i et bestemt område,
- 5) valutarestriktioner og
- 6) grundlæggende valutarisici.

IAS 14(35) fastsætter, at der skal gives segmentoplysninger på forretningssegmenter eller geografiske markeder for et rapporteringspligtigt segment. Et forretningssegment eller et geografisk segment anses for rapporteringspligtigt, hvis størstedelen af segmentets omsætning hidrører fra salg til koncerneksterne kunder og:

- Omsætningen fra salg til eksterne kunder og fra transaktioner med andre segmenter udgør mindst 10 % af virksomhedens samlede segmentomsætning - intern og ekstern -, eller
- Segmentets resultat udgør mindst 10 % af den største numeriske værdi af de samlede positive eller de samlede negative resultater fra segmenter, eller
- Segmentets aktiver udgør mindst 10 % af virksomhedens totale aktiver fra segmenter.

IAS 14(38) anfører, at 10 % reglen i IAS 14(35), jf. ovenfor ikke finder anvendelse som et væsentlighedsprincip for regnskabsrapporteringen, men alene finder anvendelse ved identifikation af rapporteringspligtige segmenter.

Nærtstående parter m.v.

Ad § 120

Stk. 1 er et krav efter 4. direktivs artikel 43, stk. 1, nr. 13, jf. regnskabsdirektivet for

kreditinstitutter (86/635) artikel 40, stk. 7.

Bestemmelsen kræver ikke, at oplysningerne gives for de enkelte ledelsesmedlemmer for sig. Oplysningerne kan gives samlet for de enkelte ledelseskategorier, dvs. henholdsvis for direktion, bestyrelse og repræsentantskab.

De engagementer, der er omfattet af oplysningskravet, vil tillige være omfattet af bestemmelsen i § 78 i lov om finansiel virksomhed, hvorefter indgåelse af visse engagementer kræver bestyrelsens godkendelse. De engagementer, der omfattes af oplysningskravet er imidlertid defineret væsentligt mere snævert end de engagementer, der omfattes af § 78. Oplysningskravet omfatter således alene engagementer med de pågældende ledelsesmedlemmer personligt samt disses "nærtstående", jf. stk. 3. Med "nærtstående" menes i denne sammenhæng familiemedlemmer, som må antages at påvirke eller blive påvirket af det pågældende ledelsesmedlem i deres relationer med virksomheden. Som udgangspunkt omfatter dette ægtefæller, samboende, børn og andre, der forsørges af det pågældende ledelsesmedlem eller dets ægtefælle eller sambo, jf. IAS 24 (9).

Ad § 121

Bestemmelsen gennemfører et krav efter 4. direktivs artikel 43, nr. 9 og 12. Specifikationen i henhold til bestemmelsen skal oplyses også i situationen, hvor virksomheden herved kommer til at oplyse aflønningen for en enkelt person. Kravet om oplysning om incitamentsprogrammer for ledelsen indebærer, at der skal oplyses om eksisterende aktieoptioner, warrants, bonusprogrammer osv.

Bestemmelsen svarer til § 98 a og § 98 b, stk. 1, i årsregnskabsloven.

Ad § 122

Ingen bemærkning.

Ad § 123

Bestemmelsens stk. 1 er foreneligt med oplysningskravet i IAS 27(41b) og IAS 27(42b). Førstnævnte gælder for selskabsregnskaber for virksomheder, der ikke har krav om udarbejdelse af koncernregnskab, og som har valgt ikke at udarbejde koncernregnskab. Sidstnævnte gælder for selskabsregnskaber for alle øvrige moderselskabers selskabsregnskaber. IAS-bestemmelserne stiller krav om at oplyse en liste over væsentlige investeringer i dattervirksomheder, fællesledede virksomheder og associerede virksomheder, som indeholder navn, registerings- eller residensland samt ejerandel eller andel af stemmerettigheder, hvis denne andel ikke er den samme som ejerandelen. I stk. 1 er der desuden tilføjet krav om at oplyse retsformen for dattervirksomhederne i overensstemmelse med § 72 i årsregnskabsloven.

Ad § 124

Bestemmelsen vedrører oplysninger om transaktioner og aftaler af større betydning mellem virksomheden og nærtstående parter som defineret i bilag 1. I overensstemmelse med IAS 24 omfatter bestemmelsen såvel nærtstående personer som nærtstående virksomheder. Bestemmelsen, herunder definitionen af nærtstående parter, sva-

rer til årsregnskabslovens § 70, stk. 1, 1. pkt.

De oplysninger, som skal gives i medfør af bestemmelsen, omfatter ud over oplysning om grundlaget for forbindelsen med de pågældende nærtstående parter oplysning om karakteren og omfanget af transaktionen eller aftalen samt om den anvendte prisfastsættelsesmetode.

I overensstemmelse med IAS 24 (9) omfatter nærtstående parter dattervirksomheder, associerede virksomheder, modervirksomheder, uanset om disse er kreditinstitutter eller ej, og modervirksomheders dattervirksomheder, nøglepersoner i virksomhedens eller modervirksomhedens ledelse, herunder bestyrelses- og direktionsmedlemmer, nære familiemedlemmer til medlemmer af ledelsen samt virksomheder, som medlemmer af ledelsen har bestemmende eller betydelig indflydelse over.

IAS 24 (17) beskriver nærmere de oplysninger, der skal gives, i forbindelse med transaktioner med nærtstående parter.

I henhold til IAS 24 (18) skal oplysninger gives pr. kategori af nærtstående parter og standarden opremser i den forbindelse en række kategorier.

Oplysningerne skal sikre, at regnskabslæseren gøres opmærksom på muligheden for, at den finansielle stilling og resultatet kan være påvirket af eksistensen af nærtstående parter og af transaktioner og mellemværender med disse. Om en transaktion eller et mellemværende med en nærtstående part skal oplyses i årsrapporten afhænger således af, om transaktionen eller mellemværendet må kunne antages at have eller kunne påvirke virksomhedens finansielle stilling eller resultat. Oplysningskravet omfattes i øvrigt af det generelt gældende væsentlighedsprincip, jf. § 188, stk. 1, nr. 3 i lov om finansiell virksomhed.

Efter bestemmelsens stk. 2 skal der gives oplysninger om visse nærtstående parter, uanset om der har været gennemført transaktioner med dem eller ej. Disse oplysninger, navn og adresse, skal udelukkende gives om nærtstående parter, der har bestemmende indflydelse over virksomheden. Udtrykket "bestemmende indflydelse" forstås på samme måde som dette udtryk anvendes i forbindelse med fastlæggelse af koncernregnskabspligt, jf. § 139 og § 5, stk. 1, nr. 7, i lov om finansiell virksomhed.

Ad § 125

Bestemmelsen svarer til § 74 i årsregnskabsloven.

Virksomhedskapitalen

Ad § 126

Bestemmelsen er i overensstemmelse med IAS 1(76) (i) og (iii). Det bemærkes, at det følger af § 13, stk. 2, i lov om finansiell virksomhed, at for pengeinstitutter, fondsmæglerselskaber og investeringsforvaltningsselskaber kan deling af aktiekapitalen i aktieklasser med forskellig stemmевærdi ikke finde sted. Bestemmelsens 2. pkt. har derfor ikke relevans for disse virksomheder.

Ad § 127

Bestemmelsen er i overensstemmelse med IAS 1(105) (c).

Ad § 128

Bestemmelsens stk. 1 svarer til årsregnskabslovens § 76, stk. 1. Bestemmelsens stk. 2 følger IAS 1(76) (vi).

Ad § 129

Bestemmelsen fastslår, at virksomhedens kapitalkrav i medfør af § 124, stk. 2, eller § 125, stk. 2, i lov om finansiel virksomhed, og kerne- og basiskapital ved regnskabsårets udgang skal oplyses. Herudover skal en eventuel forskel mellem kerne- og basiskapitalen og egenkapitalen ifølge balancen specificeres. Kapitalkrav er en relevant oplysning for regnskabslæserne, da det siger noget om, hvor meget kapital der som følge af lovkrav er bundet i virksomheden.

Det er ikke et krav, at virksomhedens individuelle solvensbehov i medfør af § 124, stk. 4 eller 5, eller § 125, stk. 7 eller 8, skal oplyses i årsrapporten. Virksomheden må dog vurdere, om det ud fra det overordnede krav om et retvisende billede, er nødvendigt at supplere med oplysning om det individuelle solvensbehov, jf. § 83 og § 186, stk. 1 og 2, i lov om finansiel virksomhed.

Puljeordninger**Ad § 130**

Bestemmelsen stiller krav om specifikation af aktiver i puljeordninger, jf. § 12.

Ledelsesberetning**Kapitel 5**

IAS-reglerne omfatter ikke krav til en ledelsesberetning. 4. direktiv indeholder visse krav i art. 46. Reglerne i §§ 131-133 er især udformet på baggrund af reglerne i årsregnskabsloven, som gennemfører reglerne i 4. direktiv.

Generelt**Ad § 131**

Bestemmelsen er i det væsentlige en sammenskrivning af §§ 77 og 99 i årsregnskabsloven. Punkterne 1-5 svarer til årsregnskabslovens § 77, der gælder for virksomheder omfattet af regnskabsklasse B, mens punkterne 6-10 svarer til årsregnskabslovens § 99, der gælder for virksomheder omfattet af regnskabsklasse C.

Kravet i § 99, nr. 4, i årsregnskabsloven, hvorefter virksomheden skal "beskrive virksomhedens påvirkning af det eksterne miljø og foranstaltninger til forebyggelse, reduktion eller skader herpå", er dog ikke medtaget, fordi miljøpåvirkning fra finansielle virksomheder ikke er af væsentlig betydning.

Ad § 132

Bestemmelsen svarer til § 100 og § 107, stk. 2, i årsregnskabsloven.

Ad § 132 a

Bestemmelsen kræver oplysning om de ledelseshverv, som virksomhedens bestyrelses- og direktionsmedlemmer beklæder i andre danske virksomheder, som er aktieselskaber, bortset fra ledelseshverv i virksomhedens egne 100 pct. ejede datterselskaber.

Bestemmelsen svarer til årsregnskabslovens § 107 og skal ses i sammenhæng med aktieselskabslovens § 49, stk. 6, hvorefter der forud for valg af bestyrelsens medlemmer skal gives oplysning om de opstillede personers ledelseshverv i andre danske aktieselskaber. Oplysningskravet skal sikre, at virksomhedsejerne kan følge med i, hvilke ledelsesposter et ledelsesmedlem efterfølgende har påtaget sig eller ophører med at varetage.

I henhold til § 80, stk. 8, 1. pkt., i lov om finansiel virksomhed, skal finansielle virksomheder mindst én gang årligt offentliggøre oplysninger om de hverv, som bestyrelsen har godkendt i henhold til stk. 1. Efter bestemmelsens stk. 1 kan personer, der er ansat af bestyrelsen i en finansiel virksomhed, ikke uden bestyrelsens tilladelse eje eller drive selvstændig erhvervsvirksomhed eller som bestyrelsesmedlem, funktionær eller på anden måde deltage i ledelsen eller driften af anden erhvervsvirksomhed end den finansielle virksomhed.

Oplysningerne i medfør § 80, stk. 8, 1. pkt., i lov om finansiel virksomhed kan gives i årsrapporten i tilknytning til oplysningerne om ledelseshverv.

Ad § 133

Årsregnskabslovens § 31 indeholder et krav om, at årsregnskabet skal indeholde "ledelsens forslag til anvendelse af virksomhedens overskud eller dækning af underskud". I stedet for denne bestemmelse er indsat en bestemmelse, hvorefter bestyrelsens forslag til udbytte skal oplyses i ledelsesberetningen

Ad § 133 a

Bestemmelsen svarer til årsregnskabslovens § 107 a og implementerer artikel 10 i EU-direktivet om overtagelsestilbud (2004/25).

EU-direktivet om overtagelsestilbud kræver, at der i ledelsesberetningen skal gives oplysning om bl.a. selskabets kapitalstruktur og ejerforhold, stemmeretsforhold og eventuelle aktieklasser, rettigheder og begrænsninger knyttet til aktiebesiddelsen og væsentlige aftaler, som påvirkes af et gennemført overtagelsestilbud.

Risikooplysninger**Ad § 134**

Bestemmelsen gengiver oplysningskravene i IAS 32(51-85).

Femårsoversigter

Ad § 135

Bestemmelsen i stk.1 fastsætter, at indholdet af en femårsoversigt med hoved- og nøgletal skal være i overensstemmelse med bilag 6. Ved en ændring af regnskabspraksis eller fejlrettelser, der har indvirkning på tidligere års regnskabstal, skal tallene i femårsoversigten justeres, jf. §§ 81 og 82.

Bestemmelsen i stk. 2 fastsætter, at indholdet af en femårsoversigt med hoved- og nøgletal skal være i overensstemmelse med bilag 7 for investeringsforvaltningselskaber, der ikke har tilladelse til at udøve fondsmæglervirksomhed. .

Årsregnskabslovens § 101 indeholder tilsvarende krav til en femårsoversigt i ledelsesberetningen, dog uden at fastsætte detaljerede krav til, hvilke nøgletal den skal indeholde.

Kapitel 6 – Aflæggelse af koncernregnskab

Pligt til at aflægge koncernregnskab

Reglerne om koncernregnskaber findes i IAS 27, der omhandler konsoliderede regnskaber og behandlingen af investeringer i datterselskaber i selskabsregnskabet. Koncernetablering behandles desuden i IFRS 3.

Reglerne om indregning og måling af associerede virksomheder i koncernregnskabet findes i IAS 28.

Ad § 136

Bestemmelsen følger af IAS 27(9).

Ad § 137

Bestemmelsen er i overensstemmelse med IAS 27(10).

Ad § 138

Bestemmelsen svarer til § 113 i årsregnskabsloven. Bestemmelsen fastslår i overensstemmelse med § 3, at hvis en virksomhed kan undlade at udarbejde et koncernregnskab, men alligevel aflægger et sådant, og dette ikke er til internt brug, så finder bekendtgørelsens regler om koncernregnskaber anvendelse.

Omfattet af konsolideringen

Ad § 139

Bestemmelsen i stk. 1 fastsætter i overensstemmelse med IAS 27(12), at alle dattervirksomheder skal indgå i koncernregnskabet. Dattervirksomheder er defineret i lov om finansiel virksomhed. Denne definition er imidlertid ikke i overensstemmelse med den definition IAS anvender, hvorfor det er tilføjet, at også øvrige virksomheder, hvorover virksomheden udøver en bestemmende indflydelse, skal indgå i koncernregnskabet ved fuld konsolidering. Konsolideringspligten omfatter således også så-

kaldte "special purpose entities" (SPE), jf. SIC 12. Omfattet af konsolideringspligten er også kollektive investeringsordninger, jf. § 1 i lov om investeringsforeninger og specialforeninger samt andre kollektive investeringsordninger m.v., hvorover virksomheden udøver en bestemmende indflydelse. Kollektive investeringsordninger er typisk opdelt i afdelinger, og i det omfang, der er bestemmende indflydelse på afdelingsniveau, skal der ske konsolidering på afdelingsniveau.

Bestemmende indflydelse defineres som muligheden for at kontrollere en virksomheds finansielle og driftsmæssige beslutninger med henblik på at opnå fordele fra dens aktiviteter, jf. IAS 27(4). Hvorvidt der er bestemmende indflydelse skal vurderes konkret og i overensstemmelse med IAS 27(13-15).

Det er ikke muligt at udeholde dattervirksomheder fra konsolideringen, med den begrundelse, at dattervirksomheden ikke driver kreditinstitutvirksomhed, jf. IAS 27(20).

Det følger af det almindelige væsentlighedsprincip, at en dattervirksomhed med en mindre og i forhold til modervirksomheden ubetydelig virksomhed kan udeholdes fra konsolidering. To eller flere dattervirksomheder, som hver især er ubetydelige, men som tilsammen ikke er ubetydelige, vil ikke kunne udeholdes fra konsolidering.

En modervirksomhed, som alene besidder kapitalandele i en dattervirksomhed med en mindre og i forhold til modervirksomheden ubetydelig virksomhed, kan således vælge ikke at udarbejde koncernregnskab. I denne situation bør modervirksomheden i sit separate regnskab oplyse om årsagen til, at der ikke er udarbejdet et koncernregnskab.

Vurderingen af, om en dattervirksomhed kan udeholdes fra konsolidering efter væsentlighedsprincippet, henhører under den enkelte modervirksomhed. Den vurdering, som den enkelte modervirksomhed måtte anlægge, vil selvfølgelig efterfølgende kunne anfægtes i forbindelse med kontrol af virksomhedens regnskab. Fondsrådet har truffet en række afgørelser om konsolideringspligt på baggrund af konkrete vurderinger af dattervirksomhedernes væsentlighed, jf. www.fondsraadet.dk.

Stk. 2 fastslår, at en dattervirksomhed omfattet af § 10 om midlertidigt overtagne aktiver, skal indgå i koncernregnskabet efter stk. 4 (en-linje-konsolidering). Bestemmelsen følger af IFRS 5, hvorefter materielle anlægsaktiver eller grupper af materielle anlægsaktiver med tilhørende forpligtelser, der kun er midlertidigt i virksomhedens besiddelse og afventer salg inden for kort tid, skal indregnes på en særskilt linje i regnskabets balance forudsat, at et salg er meget sandsynligt. Det følger af IFRS 5 (8), at et salg er meget sandsynligt, hvis ledelsen aktivt søger en køber til aktiverne, aktiverne udbydes til en pris, som står i et fornuftigt forhold til aktivernes dagsværdi, og aktiverne forventes solgt inden for 12 måneder.

I stk. 3 er det fastsat i overensstemmelse med IFRS 5(38), at aktiver og forpligtelser fra dattervirksomheder nævnt i stk. 2 skal præsenteres på en særskilt linje på henholdsvis aktiv- og passivside. Det er endvidere i overensstemmelse med IFRS 5 (33a) fastsat, at resultatet af dattervirksomheder omfattet af stk. 2 skal indregnes på

en særskilt linje i regnskabet resultatopgørelse.

Generelle krav til koncernregnskabet

Ad § 140

Bestemmelserne i stk. 1 og 2 følger af IAS 27(22). Stk. 3 og 4 følger af IAS 27(30). Bestemmelsen svarer desuden til årsregnskabslovens § 115.

Ad § 141

Koncernregnskabet resultatopgørelse og balance skal som udgangspunkt opstilles i overensstemmelse med samme skemaer som dem, der anvendes til selskabsregnskabet.

Specielt for koncerner gælder det, at der kan være aktiviteter eller forhold i dattervirksomheder, som ikke kan indpasses i standardskemaerne for resultatopgørelse og balance. I henhold til stk. 3 skal der i så fald tilføjes de yderligere poster, der måtte være nødvendige. Tilføjjelsen af nye poster skal i givet foretages efter reglen i § 4, stk. 3.

I henhold til bestemmelsens stk. 4 opføres minoritetsinteressernes forholdsmæssige andel af dattervirksomhedernes egenkapital som en særskilt post under egenkapitalen. Minoritetsinteressernes forholdsmæssige andel af dattervirksomhedernes resultat opføres i tilknytning til resultatopgørelsen. Sidstnævnte opføres ikke i resultatopgørelsen, men i tilknytning hertil, da det i henhold til IAS 27(33-34) er egenkapital og ikke hverken en indtægt eller en omkostning.

Ad § 142

Stk. 1 følger af IAS 27(28) og svarer til årsregnskabslovens § 119, stk.1.

Stk. 2, 1. og 2. pkt. følger af IAS 27(29) og svarer til årsregnskabslovens § 119, stk. 2.

Stk. 2, 3. pkt. følger af IAS 28(27).

Stk. 3 fastslår, at associerede og fælles kontrollerede virksomheder indregnes i koncernregnskabet efter indre værdis metode. Det følger af IAS 28(13), at associerede virksomheder skal indgå efter indre værdis metode i koncernregnskabet. Det følger af IAS 31(38), at fælles kontrollerede virksomheder skal indgå i koncernregnskabet efter indre værdis metode eller alternativt ved pro rata konsolidering. Sidstnævnte mulighed er indarbejdet i bestemmelsens stk. 4.

Det skal bemærkes, at IAS foreskriver anvendelse af forskellige målingsprincipper for associerede virksomheder i virksomhedens separate regnskab og koncernens regnskab. Det følger af IAS 28(35) og IAS 27(37), at associerede virksomheder skal indgå til enten kostpris eller dagsværdi i virksomhedens separate regnskab, mens indregningen i koncernregnskabet skal ske efter indre værdis metode, jf. IAS 28(13).

Bestemmelsen indeholder regler for indregning og måling af fælles kontrollerede virksomheder. Bestemmelsen omfatter ikke øvrige former for joint ventures, dvs. fælles kontrollerede aktiviteter, jf. IAS 31(13-17) og fælles kontrollerede aktiver, jf. IAS 31(18-23). Har en finansiel virksomhed behov for at fastlægge regnskabspraksis for disse former for joint ventures, kan der søges fortolkning i IAS 31.

Stk. 4 fastslår, at en virksomhed, som virksomheden leder sammen med en eller flere andre virksomheder (fælles kontrollerede virksomheder), kan indregnes i koncernregnskabet ved pro rata konsolidering. Bestemmelsen følger af IAS 31(30). En fælles kontrolleret virksomhed, der efterfølgende bliver en associeret virksomhed, indregnes og måles efter indre værdis metode, jf. IAS 31(45).

Stk. 5 fastsætter en undtagelse til stk. 3. I henhold til stk. 5 skal dattervirksomheder, associerede og fælles kontrollerede virksomheder, der kun er midlertidigt i virksomhedens besiddelse og afventer salg inden for kort tid, og hvor et salg er meget sandsynligt, på tidspunktet for første indregning måles til laveste beløb af regnskabsmæssig værdi og dagsværdi fratrukket salgsomkostninger. Bestemmelsen følger af IFRS 5, som fastsætter særlige regler for indregning og måling for materielle anlægsaktiver eller grupper af materielle anlægsaktiver med tilhørende forpligtelser, der kun er midlertidigt i virksomhedens besiddelse og afventer salg inden for kort tid, og hvor et salg er meget sandsynligt.

Efter bestemmelsens stk. 6 skal der ikke foretages afskrivninger på aktiver i dattervirksomheder, associerede og fælles kontrollerede virksomheder omfattet af bestemmelsens stk. 5. Bestemmelsen følger af IFRS 5(25).

Ad § 143

Bestemmelsen svarer til årsregnskabslovens § 120, stk. 1.

Ad § 144

Bestemmelsen kræver, at koncernregnskabet ledelsesberetning, noter m.v. skal udarbejdes som om koncernen var én virksomhed og i øvrigt i overensstemmelse med de regler, der er fastsat for den enkelte virksomheds regnskab, jf. § 140, stk. 1.

Kapitel 7 – Virksomhedsovertagelser og fusioner

Ad § 145

Bestemmelsen følger reglerne i IFRS 3. Bestemmelsen indebærer, at den såkaldte "overtagelsesmetode" skal anvendes i forbindelse med overtagelse af en anden virksomhed, en fusion eller ved erhvervelse af en forretningsaktivitet. Reglerne finder ligeledes anvendelse i koncernregnskabet i forbindelse med erhvervelse af en dattervirksomhed, jf. stk. 5.

Overtagelsesmetoden indebærer bl.a., at der skal identificeres en overtagende virksomhed og en virksomhed, der overtages, idet disse roller regnskabsmæssigt ikke nødvendigvis er i overensstemmelse med de formelle juridiske forhold, jf. IFRS 3(17-23)

Overtagelsesmetoden indebærer endvidere, at samtlige aktiver og forpligtelser i den overtagne virksomhed skal måles til dagsværdi på erhvervelsestidspunktet og indregnes til denne værdi i den overtagende virksomheds balance på dette tidspunkt. Med samtlige aktiver og forpligtelser, menes alle aktiver og forpligtelser, der kan identificeres og måles pålideligt. Det omfatter således også eksempelvis immaterielle aktiver, som ellers ikke opfylder kriterierne for at kunne indregnes, jf. § 63, stk. 3, der opremser en række immaterielle aktiver, som ikke kan indregnes uden for overtagelsessituationen. Tilsvarende skal dagsværdien af eventuelle eventualforpligtelser indregnes, uanset om de opfylder betingelserne for indregning i den overtagne virksomhed, jf. IFRS 3(36-50).

Erhvervelsestidspunktet er det faktiske overtagelsestidspunkt, dvs. det tidspunkt, fra hvilket den overtagende virksomhed opnår fuld kontrol med den overtagne virksomhed. Der kan således ikke ved anvendelse af overtagelsesmetoden foretages regnskabsmæssig sammenslutning af virksomhederne med tilbagevirkende kraft, som det tidligere har været praksis.

Det er målingen af aktiverne og forpligtelsernes dagsværdi på overtagelsestidspunktet, der danner udgangspunkt for opgørelsen af den goodwill, der skal indregnes på overtagelsestidspunktet i den overtagende virksomheds balance, jf. stk. 2.

Ad § 146

I henhold til IFRS 3 er virksomhedssammenslutninger ikke omfattet af kravet om at anvende overtagelsesmetoden, hvis de sammensluttende virksomheder er underlagt fælles kontrol, jf. IFRS 3(3). Stk. 2 fastslår, at sammenlægningsmetoden kan anvendes i et sådant tilfælde. Bestemmelsen svarer til § 121, stk. 2, i årsregnskabsloven. Det er dog i alle tilfælde tilladt at anvende overtagelsesmetoden, herunder også i tilfælde, hvor de sammensluttede virksomheder er underlagt fælles kontrol.

Sammenlægningsmetoden er nærmere beskrevet i stk. 3, som svarer til § 123 i årsregnskabsloven.

IFRS 3 finder herudover bl.a. ikke anvendelse på virksomhedssammenslutninger, hvor de sammensluttede virksomheder er gensidige virksomheder eller i tilfælde, hvor virksomhederne sammensluttet ved aftale uden opnåelse af en ejerinteresse. Stk. 2 giver mulighed for at Finanstilsynet kan give dispensation fra anvendelse af overtagelsesmetoden i sådanne tilfælde, eksempelvis ved sammenslutning af to sparekasser.

Ad § 147

Bestemmelsen fastsætter, at åbningsbalancer udarbejdet i forbindelse med fusion eller lignende i henhold til bestemmelser i lovgivningen, udarbejdes i overensstemmelse med reglerne i § 145 eller § 146, stk. 2 og 3.

Når et pengeinstitut, realkreditinstitut eller fondsmæglerselskab ansøger Finanstilsynet om tilladelse til sammenlægning med en anden finansiel virksomhed eller en forretningsafdeling af en sådan, jf. § 204 i lov om finansiel virksomhed, kan Finanstilsy-

net i forbindelse med behandlingen af en sådan ansøgning kræve oplysninger om en række forhold, herunder evt. en revideret åbningsbalance for den fælles virksomhed. Det er denne åbningsbalance, som skal være baseret på de regnskabsprincipper, som fastlægges i bekendtgørelsens § 145 eller § 146, stk. 2 og 3. Åbningsbalancen danner bl.a. baggrund for beregningen af virksomhedens solvens.

Et krav om en åbningsbalance i forbindelse med en virksomhedssammenlægning kan tillige følge af anden selskabsregulering, bl.a. til brug ved de besluttende selskabsorganers godkendelse af en fusion. Tidspunktet for en åbningsbalance falder ikke nødvendigvis sammen med erhvervelsestidspunktet i henhold til § 145, stk. 1. Erhvervelsestidspunktet vil som regel være senere end tidspunktet for åbningsbalancen. På erhvervelsestidspunktet skal de overtagne aktiver indregnes på ny efter dagsværdierne på dette tidspunkt uden hensyn til værdierne i åbningsbalancen.

Kapitel 8 – Udarbejdelse af perioderapporter

Udarbejdelse af halvårsrapport

Ad § 148

§ 148 fastlægger kravene til halvårsrapporter, som skal udarbejdes i henhold til § 2, stk. 1. Halvårsrapporter vil efter bestemmelsen altid have balancedato 30. juni. For en nystiftet virksomhed vil første halvårsrapport derfor kunne dække en kortere eller længere periode end 6 måneder.

Halvårsrapportens resultatopgørelse og balance skal opstilles på samme måde som resultatopgørelse og balance i årsrapporten, jf. stk. 1 og 2. Virksomheder, der udarbejder koncernregnskab, skal tilsvarende udarbejde halvårsrapport på såvel selskabsniveau som på koncernniveau, jf. stk. 3.

I henhold til stk. 4 skal halvårsrapporten indeholde en ledelsesberetning med visse minimumskrav, herunder skal eventuelle større transaktioner med nærtstående parter beskrives. Kravet om en ledelsesberetning med det nævnte indhold er affødt af gennemsigtighedsdirektivet (2004/109/EF), som kræver, at børsnoterede virksomheder skal aflægge halvårsrapport, og at denne skal indeholde en ledelsesberetning. I bekendtgørelsen er kravet udstrakt til at finde anvendelse for alle virksomheder, der omfattes af bekendtgørelsen. Med udtrykket "større transaktioner" menes transaktioner, som er af ikke uvæsentlig betydning for drift og/eller balance i halvåret.

Der er ikke krav om noter i halvårsrapporten i samme omfang som tilfældet er i årsrapporten. Udgangspunktet er, at en bruger af halvårsrapporten forventes at være bekendt med virksomhedens seneste årsrapport, og at oplysningskrav vedrørende årsrapporten ikke gælder i forhold til halvårsrapporten, medmindre der i halvårsperioden er indtruffet væsentlige ændringer i oplysninger fra årsrapporten ud over forventelige opdateringer, jf. IAS 34(15). Der er dog visse notekrav, som er obligatoriske også i halvårsrapporten, jf. stk. 5.

Det er heller ikke et krav, at halvårsrapporten skal indeholde en beskrivelse af an-

vendt regnskabspraksis. Udgangspunktet er, at en regnskabsbruger må forvente, at regnskabspraksis i halvårsrapporten er i overensstemmelse med den regnskabspraksis, der er beskrevet i den seneste årsrapport. Det er derfor alene et krav, at det skal oplyses i halvårsrapporten, om regnskabspraksis er ændret i forhold til seneste årsrapport, og hvis dette er tilfældet, skal ændringerne og disses konsekvenser oplyses, jf. stk. 5, 3. og 4. pkt. Nye regnskabsregler sættes sædvanligvis i kraft med virkning fra begyndelsen af den årlige regnskabsperiode. Dette indebærer, at den ændrede praksis, affødt af nye regler, som regel første gang finder anvendelse i halvårsrapporten. Anvendt regnskabspraksis i halvårsrapporten skal derfor som udgangspunkt fastlægges, så den svarer til regnskabspraksis i næstkommende årsrapport. Ved ændring af anvendt regnskabspraksis, vil det derfor som hovedregel være nødvendigt med en beskrivelse af ændringerne i halvårsrapporten.

Det er ikke et krav, at halvårsrapporten skal være revideret, men hvis den er revideret, eller hvis den har været genstand for review, skal revisionspåtegningen henholdsvis reviewerklæringen være indeholdt i halvårsrapporten. Kravet gælder udelukkende i forhold til revision eller review fra den eksterne revisor, jf. stk. 6.

Efter stk. 7 skal halvårsrapporten være forsynet med en ledelsespåtegning, der opfylder helt samme krav som ledelsespåtegningen i årsrapporten, som findes i § 185 i lov om finansiel virksomhed. Kravet om en ledelsespåtegning i halvårsrapporten gennemfører et krav, der er indeholdt i gennemsigtighedsdirektivet (2004/109/EF). I gennemsigtighedsdirektivet gælder kravet dog alene for børsnoterede virksomheder, mens det her er udstrakt til at finde anvendelse for alle virksomheder, der er omfattet af bekendtgørelsen.

Virksomheden skal selv sikre offentliggørelse af halvårsrapporten, jf. stk. 8. Der foretages ikke offentliggørelse via Erhvervs- og Selskabstyrelsen som tilfældet er for årsrapporten. For børsnoterede virksomheder finder der en offentliggørelse sted i kraft af børsreglerne. Øvrige virksomheder må sikre, at offentliggørelse finder sted på anden vis. Typisk vil dette kunne ske ved at halvårsrapporten kan ses på virksomhedens hjemmeside. Halvårsrapporten skal indsendes til Finanstilsynet, hvor den finder anvendelse i tilsynsarbejdet, herunder tilsynet med om regnskabsreglerne er overholdt. Indsendelse til Finanstilsynet erstatter ikke kravet om offentliggørelse.

Ad § 148 a

Der er ikke krav om udarbejdelse af kvartalsrapporter, men hvis virksomheden udarbejder og offentliggør kvartalsrapporter, skal de opfylde samme krav som dem, der stilles i § 148 til halvårsrapporter. Virksomheder, der udarbejder koncernregnskab, kan dog udelade sit selskabsregnskab af en eventuel kvartalsrapport, således at kvartalsrapporten alene omfatter koncernregnskabet. Bestemmelsen er affødt af reglerne i værdipapirhandelsloven, der stiller krav om, at børsnoterede virksomheder skal offentliggøre såkaldte "periodemeddelelser". Dette kan virksomhederne dog undlade, hvis de udarbejder kvartalsrapporter. Som følge heraf fastsættes i denne bestemmelse de minimumskrav, der gælder for regnskabsmæssige oplysninger, der offentliggøres under betegnelsen kvartalsrapporter.

Kapitel 9 – Straffebestemmelser

Ad § 149

Bestemmelsen i stk. 1 fastsætter bødestraf for forsætlig eller groft uagtsom overtrædelse af de bestemmelser i bekendtgørelsen, der kan overtrædes.

Stk. 2 indebærer, at såvel enkelte medlemmer af den finansielle virksomheds ledelse som den finansielle virksomhed som juridisk person kan pålægges et ansvar.

Kapitel 10 – Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser

Ad § 150

Bekendtgørelsen sættes i kraft med virkning for regnskabsår, der påbegyndes 1. januar 2008, dvs. med virkning for halvårsrapporter, der skal offentliggøres inden udgangen af august 2008 og årsrapporter for 2008, der skal offentliggøres i begyndelsen af 2009.

Efter IFRS 1 skal reglerne om virksomhedssammenslutninger og herunder indregning af goodwill udelukkende anvendes fremadrettet ved overgang til anvendelse af IAS/IFRS. En tilsvarende regel er indsat i stk. 2, dvs. reglerne finder anvendelse for virksomhedssammenslutninger m.v., der har fundet sted efter 1. januar 2005, hvor de IAS-forenelige trådte i kraft.

Efter stk. 3 skal goodwill, der måtte være indregnet efter reglerne forud for de IAS-forenelige regler, og som ikke er fuldt ud afskrevet ved udgangen af 2004, ikke længere afskrives efter de tidligere gældende regler. Derimod skal goodwill-beløbet fremadrettet vurderes for værdiforringelse og nedskrives i overensstemmelse med de nye regler, jf. § 145. Bestemmelsen svarer til reglerne i IFRS 1 og IFRS 3.

Stk. 4 fastsætter, at reglerne om aktiebaseret vederlæggelse alene finder anvendelse for programmer etableret efter 1. januar 2004. For programmer etableret før 1. januar 2004 kan virksomheden vælge at lade reglerne i bekendtgørelsen finde anvendelse. Hvis programmet er etableret den 7. november 2002 eller tidligere, kan virksomheden dog kun anvende bekendtgørelsens regler, hvis programmets dagsværdi på etableringstidspunktet har været oplyst, jf. IFRS 2(54). Bestemmelsen om, at programmets dagsværdi på etableringstidspunktet skal have været oplyst, skal imødegå risikoen for, at virksomheden tager hensyn til efterfølgende viden om volatilitet, udbytteprocent m.v. ved værdiansættelsen af programmet bagud i tid.

Stk. 6 fastsætter, at virksomheden for domicilejendomme kan vælge at anvende en anslået kostpris i stedet for den oprindelige kostpris ved førstegangsafleggelse efter regnskabsbekendtgørelsen dvs. den 1. januar 2004, jf. kravet om 1 års sammenligningstal. Den anslåede kostpris opgøres som den omvurderede værdi efter det på tidspunktet for omvurderingen gældende regnskabsregelgrundlag. Det er en forudsætning for at anvende undtagelsen, at den omvurderede værdi i store træk var sammenlignelig med dagsværdien. Bestemmelsen følger af IFRS 1(17).

Stk. 7 ophæver den hidtil gældende bekendtgørelse, som dog fortsat finder anvendelse ved udarbejdelsen af årsrapporten for 2007.

Bilag 2-5

Det følger af regnskabsbekendtgørelsens generelle regler om klassifikation og opstilling, at virksomheden kan tilføje nye poster, hvis beløbet for en sådan er væsentligt, og hvis arten eller funktionen af den nye post er forskellig fra de øvrige poster, jf. § 4, stk. 3.

Samme fleksibilitet findes ikke i indberetningsskemaerne til den elektroniske indberetning til Finanstilsynet, hvor der er defineret en fast opstillingsform uden mulighed for at tilføje nye poster efter behov. Det har derfor været nødvendigt på forhånd i indberetningsskemaerne at indarbejde et antal regnskabsposter, som forventeligt vil optræde relativt sjældent med et beløb.

Virksomhederne kan derfor ikke uden videre anvende skemaerne i den elektroniske indberetning som skema for balance og resultatopgørelse i den offentlige regnskabsrapportering, men vil skulle sikre sig, at præsentationsformen er i overensstemmelse med regnskabsbekendtgørelsens skema for balance og resultatopgørelse.

Bilag 6

Bilaget oplister de hoved- og nøgletal, som i henhold til § 135 skal være indeholdt i ledelsesberetningen.

Bilaget indeholder nøgletal, som skal oplyses af alle virksomheder og supplerende nøgletal, som herudover skal oplyses af børsnoterede virksomheder.

Beregningen af nøgletal foretages på tilsvarende vis som ved beregningen af nøgletal i den elektroniske indberetning til Finanstilsynet. Vedrørende beregningen henvises der til "Vejledning til regnskabsindberetning for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl.", hvoraf formlerne fremgår. Vejledningen kan findes på Finanstilsynets hjemmeside.

Specielt vedrørende de supplerende nøgletal for børsnoterede virksomheder skal det bemærkes, at egne aktier ikke indgår i beregningen af nøgletallene. Det er samtlige egne aktier, der skal udelades fra beregningen af nøgletallene inkl. f.eks. puljers beholdning af egne aktier.